

GENERAȚIA XXI

REVISTA LICEULUI TEORETIC „EMIL RACOVIȚĂ” TECHIRGHIOI

„Educația este cel mai frumos dar pe care îl poate dobândi omul” (Platon)

ANUL VIII, NR. 8

2017 – 2018

Revista GENERAȚIA XXI, ISSN 2286 – 4806, ISSN-L 2286 – 4806

Colectivul redacției:

Coordonator: prof. Mirela Pisaltu

Echipa de redacție: prof. Mihaela Airinei, prof Anamaria Florescu, prof. Adina Viieru, prof. învă. primar, Simula Elena Mariana, prof. învă. primar Georgiana Stamate, prof. învă. pr. Viorica Niculescu, prof. învă. primar Lupescu Gianina-Elena prof. învă. primar, Bucur Ionela, prof. învă. primar, Rîmbu Cristina, prof. psiholog Alexandra Matei, elevele Denisa Picoiu și Paula Constantin

Tehnoredactori: prof. Mirela Pisaltu și prof. Nastasia Savin

Cuprins

Despre activitatea Consiliului Școlar al Elevilor	4
Ziua Liceului Teoretic Emil Racoviță Techirghiol	6
„Dansul este un poem în care fiecare mișcare este un cuvânt”	8
Proiectul “50/50 – creșterea eficienței energetice” la final	9
Xenia Pasmangiu – olimpica noastră la națională	10
“Șef la cuțite”	11
Proiectul “Baterel și lumea NON-E”	12
La culine franceze	13
Călători printre anotimpuri.....	14
Majoretele de la clasele primare.....	18
Activități și proiecte	19
Copiii hiperchinetici, opozanți și cu probleme comportamentale.....	21
Fotopoezie-concurs de scriere creativă.....	24
Organizarea compoziției decorative la elevii din învățământul primar.....	25
Modalități diverse de stimulare a creativității elevilor în rezolvarea sarcinilor educative...	31
Jocul didactic – premisa dezvoltării creativității în educația plastică.....	36
Rolul profesorului la clasa.....	40
Care sunt rolul, locul și funcțiile strategiilor didactice în cadrul procesului de învățământ?...	44
Echilibrul - factor determinant în practicarea exercițiului fizic.....	47
Importanța comunicării didactice - aplicații practice.....	51
Relația dintre educația formală/ nonformală și informală.....	57
Evaluare școlară.....	61
Comunicare și iconuri culturale.....	64
Importanța celor șapte ani de acasă!	69
Dependențele.....	71
Ziua internațională a muntelui	75
Remedii homeopatice de origine vegetală	79
Grădinițele din Techirghiol	82
Știați că...?	89
Translation Techniques	89

DESPRE ACTIVITATEA CONSILIULUI ȘCOLAR AL ELEVILOR

Profesor Florescu Anamaria
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Consiliul Școlar al Elevilor (CȘE) este structura reprezentativă a elevilor la nivelul școlii, fiind format din reprezentanții fiecărei clase, aleși prin vot democratic la începutul anului școlar.

Pentru a acorda elevilor posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere, de a-și cunoaște și apăra drepturile, dar și de a-și asuma responsabilitatea conduitei lor în spațiul școlar, Regulamentul de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar prevede desemnarea unui reprezentant al acestora în Consiliul de Administrație, ca membru cu statut de observator, în Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității și în Comisia de Prevenire și Eliminare a Faptelor de Corupție și Discriminării în Mediul Școlar și Promovarea Interculturalității, ca membru permanent, cu drept de vot.

Echipa care conduce în prezent Consiliul Școlar al Elevilor din liceul nostru a fost aleasă la începutul anului școlar 2016-2017. În urma voturilor exprimate de elevii claselor de gimnaziu și liceu, eleva Picoiu Denisa a fost aleasă președinte al CȘE, Maglele Codruț, vicepreședinte, iar Troia Cristina, secretar.

După un an de activitate, conform prevederilor Regulamentului Intern al Consiliului Național al Elevilor, președintele CȘE s-a prezentat în fața colegilor săi pentru a face cunoscut raportul privind acțiunile inițiate în anul școlar precedent și pentru a le cere sprijinul în vederea continuării mandatului de președinte, prilej de a organiza și desfășura activități cel puțin la fel de frumoase și interesante.

În acești doi ani școlari, elevii din CȘE, coordonați de Picoiu Denisa, s-au implicat în toate manifestările organizate în liceul nostru: Festivitatea de deschidere a anului școlar, Ziua Liceului, Ziua Educației, Săptămâna Legumelor și Fructelor Donate, Târgul de Oferte Educaționale, dar au avut și inițiativa organizării unor acțiuni de voluntariat, cu mare impact asupra tuturor.

Sărbătorile de iarnă au fost mereu perioada în care elevii s-au mobilizat pentru a colecta și a dăruia unor copii cu situație materială precară jucării, rechizite, haine și dulciuri. La finalul lui

2017, donațiile au ajuns la Centrul de Plasament "Delfinul" din Agigea. În urma implicării unui număr foarte mare de cadre didactice, elevi și părinți, la copiii din Agigea au ajuns daruri frumoase și oferite din suflet.

"Un gând frumos de primăvară" este titlul unei expoziții cu vânzare. Elevi ai claselor primare și de gimnaziu au realizat felicitări și mărtișoare care au fost expuse și vândute, iar suma de bani colectată a fost donată unei eleve din școala noastră, pentru a o ajuta în lupta sa cu problemele de sănătate.

"Gânduri frumoase în așteptarea Sfințelor Sărbători Pascale" a fost o altă expoziție cu vânzare de produse culinare făcute de elevii claselor de gimnaziu și liceu, cu scopul de a veni în ajutorul unor copii din comunitate, aflați în suferință.

Consiliul Școlar al Elevilor va avea în continuare un rol important în viața liceului nostru, pentru că dorința lor de implicare este mare, iar recunoașterea efortului și aprecierea rezultatelor muncii lor îi determină să facă mai mult și mai bine.

ZIUA LICEULUI TEORETIC “EMIL RACOVIȚĂ” TECHIRGHIOL

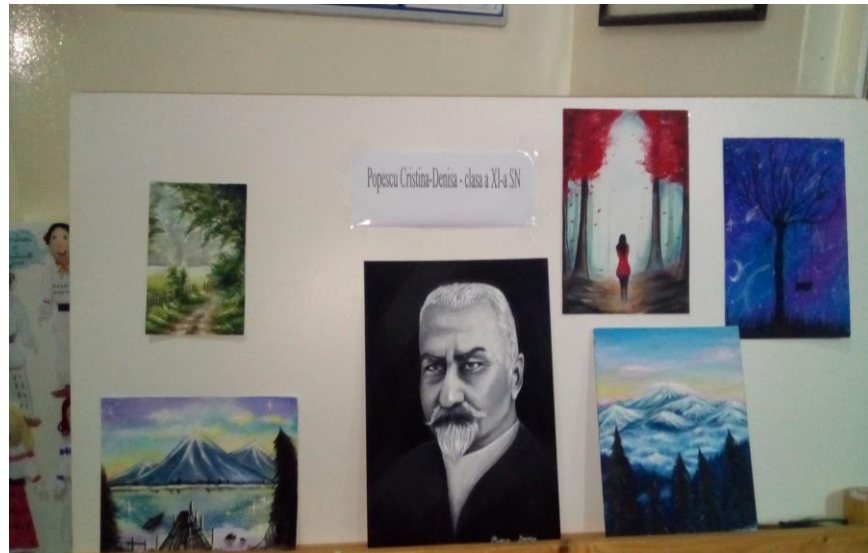
Profesor Florescu Anamaria
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Luna noiembrie, care și-a pus amprenta asupra destinului marelui savant Emil Racoviță, a oferit cadrelor didactice și elevilor Liceului Teoretic ”Emil Racoviță” din Techirghiol un minunat prilej de sărbătoare: Ziua Școlii. 2017 este anul în care se împlinește un deceniu de când liceul din Techirghiol poartă acest nume.

Evenimentul s-a bucurat de prezența unor invitați de seamă, precum primarul orașului Iulian Constantin Soceanu, viceprimarul Florin Zisu, consilieri locali, reprezentantul Asociației „Cultul Eroilor”, colonel în rezervă Mihail Gavril Andreescu, reprezentanți ai părinților.

Manifestările au început cu mesajele de felicitare la ceas aniversar adresate de doamna director, prof. Mirela Pisaltu și de ceilalți invitați și au continuat cu activități interesante și variate, organizate sub forma unor ateliere de lucru - ”Pe urmele lui Emil Racoviță”, ”Dobrogea – trecut și prezent”, vizionarea unor filme documentare, realizarea de lucrări literare și artistice, concursuri de limba engleză, matematică și fizică, competiții sportive, promovarea unor proiecte cu impact la nivelul întregii școli. Eleva Denisa Popescu din clasa a XI-a, profil Științe ale Naturii, și-a prezentat creațiile artistice într-o expoziție apreciată de oaspeții școlii.

Cei mai mici școlari și preșcolarii din cele trei grădinițe – structuri ale liceului au participat la spectacole de teatru și teatru de păpuși, au gătit alături de părinții lor și s-au pregătit pentru Ziua Națională a României prin activitatea ”România, te iubesc!”

Au fost momente pline de emoție, de bucurie și gânduri bune transmise dascălilor, elevilor și tuturor celor care sunt alături de liceul din Techirghiol.

„Dansul este un poem în care fiecare mișcare este un cuvânt”

Eleva Papară Emilia, clasa a XI-a B

Elevul Larion Petruț, clasa a XII-a B

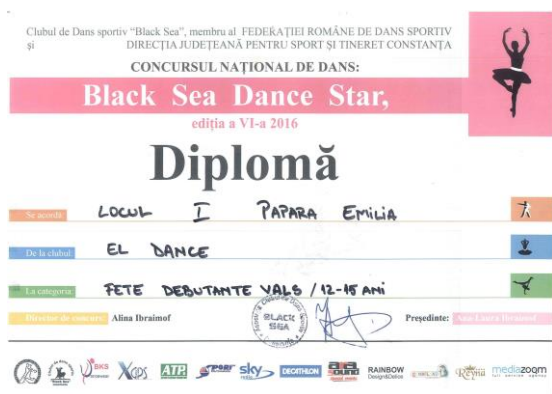
Dansul sportiv este un sport de echipă, constând în parteneriatul între un băiat și o fată, într-un cuplu de dansatori ce interpretează pe muzică diferite ritmuri utilizând tehnici specifice.

Această activitate are însă și un puternic impact psihic asupra celor care o practică. Dansatorii au încredere în ei înșiși, iar copiii, pe lângă o dezvoltare fizică armonioasă și o personalitate frumoasă, au și un colectiv în care învață eticheta specifică dansului de societate, așa cum era numit el acum o vreme.

Clubul de dans EL-DANCE, care își desfășoară activitatea din anul 2011 cu sediul în Techirghiol, se ocupă cu antrenarea copiilor și dezvoltarea acestora. Suntem sub îndrumarea antrenorilor clubului, Eliza și Laurențiu Bogorodea de 4 ani. În tot acest timp ei ne-au învățat frumusețea dansului, eleganța acestuia, dar și cum trebuie să ne comportăm în societate. Am participat la diferite concursuri de dans, unde de fiecare dată am excelat cu un premiu. Sunt două persoane minunate și speciale de la care poți învăța foarte multe. În prezent sunt alături de noi și ne îndrumă să fim cei mai buni instructori de dans și să avem un viitor în această carieră frumoasă.

Le mulțumim pentru că ne-au învățat atât de multe despre dansul sportiv .

„Dansul este o poezie tăcută” . Iubiți dansul !

PROIECTUL “50/50 – CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE” LA FINAL

Profesor Florescu Anamaria
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

În anul 2015, Asociația Environ lansa proiectul “50/50 – Creșterea eficienței energetice”, cu scopul de a contribui la economisirea energiei și de a provoca o schimbare în comportamentul elevilor și al familiilor acestora privind acțiunile concrete prin care fiecare dintre noi poate lupta împotriva schimbărilor climatice.

Liceul nostru s-a numărat printre cele 6 unități școlare în care s-a desfășurat Programul Pilot, în urma căruia s-au stabilit câteva standarde de comportament responsabil în ceea ce privește eficientizarea energetică.

La finalul lunii martie, la București, a avut loc întâlnirea de bilanț, după 3 ani de desfășurare a proiectului. Liceul nostru a fost reprezentat de doamna prof. Eugenia Banzea, coordonatorul proiectului și de două eleve ale clasei a VIII-a B, Pasmangiu Xenia și Stanciu Ana-Maria, parte a echipei de lucru care a avut responsabilitatea efectuării măsurătorilor, a centralizării rezultatelor și s-a implicat în dezvoltarea și chiar implementarea unor măsuri de eficientizare a consumului.

XENIA PASMANGIU – olimpica noastră la națională

Pasmangiu Xenia din clasa a VIII-a B, o elevă deosebită, înzestrată de Dumnezeu cu mulți talanți, ne-a reprezentat cu cinste liceul la două olimpiade de religie ortodoxă, faza națională, care s-au desfășurat la Craiova an școlar 2016-2017 și, respectiv, Iași, an școlar 2017-2018, unde a obținut nota 9,00 (nouă).

Îi urăm mult succes pe viitor, să rămână la fel de perseverentă și să obțină și alte rezultate frumoase la concursurile și examenele ce vor urma!

Profesor îndrumător,
Livezeanu Carmen

“Șef la cuțite” – emisiune concurs la care și liceul nostru este reprezentat cu cinste

Prof.Cutova Anișoara

Despre Mihăiță Angel Dragomir, se pot spune multe lucruri frumoase.

Este elevul Liceului Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol, de aproape 12 ani. A venit cu plăcere la acest profil tehnologic. Îl cunosc din clasa a IX-a și am făcut multe ore de practică foarte frumoase împreună. Mereu a venit cu ceva nou, încercând să schimbe rețete, să impresioneze prin aspectul și gustul lor.

Și-a dorit să participe la un concurs de specialitate și a reușit. A făcut o figură frumoasă, făcându-ne mândri de el. Este un copil bun, căruia îi place această meserie și o face cu mult drag.

Din partea Hotelului restaurant "Europa din Eforie Nord, cu care școala noastră are parteneriat de practică, am primit numai cuvinte de laudă la adresa lui.

Eu, în calitate de diriginte și maestru instructor, îi doresc mult succes în continuare și să reușească în tot ceea ce și-a propus.

PROIECTUL “BATEREL ȘI LUMEA NON-E”

Profesor Florescu Anamaria
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Pentru al doilea an consecutiv, Liceul Teoretic “Emil Racoviță” din Techirghiol se numără printre unitățile școlare participante la proiectul “Baterel și Lumea Non-E”, inițiat de Asociația Environ și coordonat la nivelul unității școlare de prof. Eugenia Banzea.

Campania se adresează copiilor din toate ciclurile de învățământ și are drept obiective: creșterea nivelului de informare și conștientizare cu privire la colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor în rândul elevilor, responsabilizarea acestora prin implicarea activă într-o competiție pozitivă, promovarea educației ecologice în unitățile de învățământ la nivel național și dezvoltarea spiritului ecologic al tinerilor, stimularea colectării selective a deșeurilor de echipamente electrice și electronice și a celor de baterii și acumulatori.

În anul școlar precedent, 60 de elevi au participat la proiect prin colectarea de baterii uzate. Efortul lor a fost răsplătit cu puncte care, ulterior, s-au transformat în premii constând în rechizite, instrumente de scris, ghiozdane sau jucării.

Satisfacția implicării într-un astfel de demers face ca în acest an interesul elevilor să fie crescut, fapt care va duce, cu siguranță, la colectarea unei cantități mult mai mari de deșeuri.

LA CUISINE FRANÇAISE

Prof. Andreotti Silvia

Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Luni, 26 martie 2018 , elevii clasei a VII -a C împreună cu profesoara de limba franceză Andreotti Silvia, au pregătit și degustat bucate tradiționale din Franța.

Pentru a asimila mai ușor vocabularul din câmpul lexical al bucătăriei, elevii au vizionat în prealabil o secvență video cu prezentarea unei rețete de " quiche sans tarte aux courgettes" , au învățat ustensilele de bucatarie prezentate în franceză într-un filmuleț didactic, au povestit în franceză ce ustensile au în dotare bucatariile din familie, după care au pregătit o " salade nicoise", însoțită de degustarea a două tipuri de brânză -:" emmental " și " mimolette"- și la desert - cigarettes- biscuiți cu unt, crocanți.

Ingredientele și ustensilele necesare activității au fost aduse de către elevi.

Clasa a fost împărțită în 4 echipe: echipa bucătarilor(care au tăiat produsele, au pregătit salata și au amenajat platourile), echipa de curățenie (care a spălat produsele și a igienizat sala, masa de lucru și mesele " viitorilor clienți", înainte de activitate), echipa ospătarilor (care a servit bucatele și băuturile fiecărui coleg în parte) , echipa debarasatorilor (care a colectat deșeurile și a lăsat sala de clasă în ordine).

Înainte de a servi bucatele, profesorul le-a amintit elevilor care sunt etapele unei mese tradiționale în Franța:

Entrée

Plat principal

Fromage

Dessert / cafe

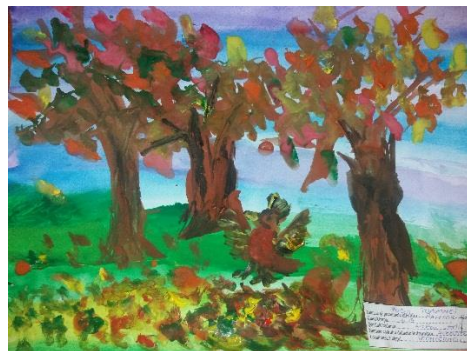
Elevii au apreciat salata, însă unii au fost mai reticenti la gustul peștelui sărat " anchois". Branzeturile au fost apreciate doar de jumătate din elevi , mimolette având un gust specific și un miros destul de pronunțat. În schimb, desertul crocant (les cigarettes) a fost pe gustul tuturor și au manifestat interesul să-l găsească în magazinele din Constanța.

La finalul activității, elevii știau să prezinte componentele unei mese din Franța și să povestească rețeta salatei de Nice.

CĂLĂTORI PRINTRE ANOTIMPURI...

Prof. înv. primar Stamate Georgiana Victoria
Buburuzele melancolice din clasa a III-a B

**Zâmbetul iernii adus de
buburuzele clasei a III-a B**

Buburuze zâmbitoare...

Pomul vieții

prin ochii elevilor clasei a III-a B

prof. Stamate Georgiana

În grădina casei mele e copacul,
Care-mi spune să fiu mândru cum e el,
Care-mi spune să-mi țin fruntea dreaptă tot mereu,
Fie ploaie, fie soare, fie nori, tot ca el!

MAJORETELE DE LA CLASELE PRIMARE – locul I pe județ

Profesor Rapotan Andreea, coordonatorul echipei

Echipa Liceului Teoretic “Emil Racovita” Techirghiol a participat la concursul de dans “Dansăm pentru sănătate”, din cadrul proiectului CAER “ INVITATIE LA SĂNĂTATE” - 2018, unde a obținut locul 1 la etapa județeană și calificarea la etapa regională. Echipa a fost formată din elevii: Barbaneagra George, Dinu Sofia, Marin Miruna, Arnautu Denisa, Ali Miriam, Bătrânu Iulia, Popescu Melisa - clasa a IV-a A și Lamureanu Stefania și Colea Andreea - clasa a III - a B.

ALTE ACTIVITĂȚI ȘI PROIECTE

Denisa Picoiu

Clasa a X-a B

Săptămâna legumelor și fructelor donate 2017

În perioada 20 – 24 noiembrie 2017 s-a desfășurat *Campania socială Săptămâna legumelor și fructelor donate*, un proiect care se bucură în fiecare an de participarea unui număr foarte mare de elevi și cadre didactice de la Liceul Teoretic "Emil Racoviță" Techirghiol.

Dăruiește de Crăciun!

În preajma Sărbătorii de Crăciun, Consiliul Școlar al Elevilor a hotărât colectarea de haine, jucării, rechizite, pentru a le dona copiilor de la Centrul de Plasament "Delfinul" din Agigea. Președintele Consiliului Școlar al Elevilor a organizat și desfășurat cu seriozitate și responsabilitate proiectul "Dăruiește de Crăciun!".

Alte activități desfășurate:

- 8 martie 2018, *Flori pentru mama*
- 1 Februarie 2018, *Ziua Internațională a Cititului Împreună* - elevi ai claselor a VI-a B, a VI-a C și a VIII-a A, din cadrul Liceului Teoretic "Emil Racoviță" din Techirghiol, au citit povești, basme, legende și poezii elevilor de la clasele pregătitoare A și B, clasa I C, dar și preșcolarilor de la Grădinița "Pinocchio", pentru a marca *Ziua Internațională a Cititului Împreună -ZICI România*.

- 16 Ianuarie 2018, *Corespondență inedită Mihai Eminescu – Veronica Micle. Întâlnire cu scriitorul Mircea Lungu*

- 1 Decembrie 2017, *Sărbătoare la Techirghiol - Ziua Națională a României*
- 29 Noiembrie 2017, *Sărbătoarea Sfântului Andrei în cuvinte și imagini*
- 29 Noiembrie 2017, *Preșcolarii de la Grădinița Pinocchio, artiști la Carnavalul Toamnei*
- 28 Noiembrie 2017, *Ziua Liceului "Emil Racoviță" Techirghiol*
- 22 Noiembrie 2017, *Scriitor pentru o zi. Întâlnire cu scriitorul Florin Alexandru*

- 21 Noiembrie 2017, *Ziua Națională fără Tutun*

COPIII HIPERCHINETICI, OPOZANȚI ȘI CU PROBLEME COMPORTAMENTALE

prof. învă. primar Simula Elena Mariana
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Cele mai mari provocări ale unui cadru didactic sunt în legătură cu adoptarea celor mai bune metode în procesul de învățământ pentru copiii hiperchinetici, opozanți și cu probleme comportamentale. Pentru aceasta este necesar a cunoaște caracteristicile acestui tip de copii.

Tulburările de comportament opozant sunt adeseori precursori ai tulburărilor agresive și antisociale. Impulsivitatea crescută este asociată în plan afectiv cu o toleranță scăzută la frustrare, care poate duce la explozii de furie. Frecvent apar tulburări de comportament opozant cu rezistență activă față de regulile stabilite de către adulți, tulburări ale comportamentului social. Inteligența și agresivitatea sunt cele mai stabile dintre caracteristicile psihice ale copilului și ale adolescentului. Performanța la testele de inteligență ale copiilor cu tulburări hiperchinetice este mai scăzută. Nu se știe exact dacă aceste diferențe sunt provocate de capacitatea redusă a atenției în situații de test sau de alți factori. Taylor (1991) arată că nu copiii cu hiperactivitate obțin rezultate mai slabe la testele de inteligență, ci doar copiii care au exclusiv o tulburare de deficit atențional fără hiperactivitate. În tratarea tulburărilor comportamentale din copilărie, tratamentele tradiționale de tip nondirectiv nu s-au dovedit a fi suficient de eficiente, deoarece modalitățile terapeutice intervin doar asupra copilului și mai puțin asupra contextelor sociale în care trăiește copilul. În tratarea tulburărilor comportamentale hiperchinetice și opozante este recomandat să se integreze metode terapeutice centrate pe familie, grădiniță, școală și să se ia în considerare mai ales intervenția centrată pe copil.

Deficitul atențional, impulsivitatea și hiperactivitatea sunt caracteristicile principale ale tulburării hiperchinetice care apar mai frecvent la copiii de vârstă școlară mică. Deficitul atențional este caracterizat de faptul că sarcinile pe care le are copilul sunt finalizate foarte rapid sau nu sunt duse la bun sfârșit. Acest lucru poate fi observat mai ales în activitățile care reclamă efort intelectual. Problemele apar în general în activitățile impuse de alții, comparativ cu cele pe

care le alege copilul singur. Copiii oscilează frecvent de la o activitate la alta, pierzându-și repede interesul față de activitatea în desfășurare și dedicându-se alteia. Fac deseori greșeli de neatenție în realizarea temelor sau a altor activități. Munca lor este deseori dezordonată și superficială. Dacă aceste caracteristici ale atenției sunt deosebit de discordante în raport cu vârsta și nivelul de inteligență al copilului, atunci ele constituie o problemă.

Dificultatea în a aștepta și a amâna nevoile sau acțiunea bruscă și fără premeditare constituie caracteristici ale impulsivității și se manifestă ca și nerădare. Astfel, copiii întrerup și îi deranjează pe alții, răspund înainte ca întrebarea să fie adresată, provocând probleme în clasă. Impulsivitatea poate duce la accidente și la un interes crescut față de activități potențial periculoase, copiii neținând seama de posibilele consecințe. Tendința de a urma primul impuls de acțiune și de a începe o activitate înainte ca ea să fie suficient de bine gândită sau explicată, reprezintă impulsivitatea cognitivă. Există deseori și o impulsivitate motivațională în care copiii au dificultăți în a-și amâna dorințele și în a-și aștepta rândul.

Activitatea motorie dezorganizată, neregulată și explozivă, neliniștea excesivă care apare mai ales în situațiile în care copilul trebuie să stea relativ liniștit constituie caracteristici ale hiperactivității. Hiperactivitatea poate fi exprimată în mod diferențiat în funcție de vârstă și de gradul de dezvoltare al copilului. Hiperactivitatea este spre exemplu agitația și neliniștea pe care o prezintă copiii când stau pe scaun. Copiii nu pot să stea așezați, liniștiți atunci când sunt implicați în activități, se cațără sau aleargă în momente nepotrivite. Copiii mici și cei de vârstă preșcolară care au această tulburare se diferențiază de ceilalți prin faptul că tot timpul sunt în mișcare, indiferent de context. Ei aleargă, ies pe ușă înainte de a-și lua haina, sar sau se cațără pe mobilier, fug prin clasă și au dificultăți în participarea la activitățile de grup organizate în grădiniță. Elevii demonstrează un comportament asemănător, dar mai puțin frecvent și mai accentuat decât copiii mici sau preșcolari. Le este dificil să stea liniștiți. Se joacă nervos cu obiectele, lovesc cu mâinile și mișcă picioarele tot timpul, se ridică frecvent, alunecă de pe scaun sau alunecă pe marginea lui, în timp ce mănâncă se ridică deseori de pe scaun.

Aproape toate studiile arată că există deficite la nivelul performanței școlare: copiii cu tulburări hiperchinetice ajung mai frecvent în situația de a repeta o clasă, au note mai mici și obțin performanțe mai scăzute la testele de limbaj, citire, ortografie și calcul (McGee și colab., 1984). Problemele de performanță școlară ale copiilor cu tulburări hiperchinetice sunt mai marcante comparativ cu cele ale copiilor cu comportament agresiv. Studiile arată că,

unei reduceri semnificative a agitației motorii și a tulburărilor de atenție, rezultatele la testele de performanță școlară nu se ameliorează (Aman 1980). Odată cu înaintarea în vârstă, reducerea stimei de sine și eșecul școlar pot provoca o scădere a motivației pentru performanța școlară și pot cauza deficite de performanță.

Copiii care la vârsta preșcolară au primit feedback negativ, au fost respinși sau au avut eșec în situațiile sociale și o performanță scăzută, prezintă multe tulburări comportamentale și emoționale. Ei se diferențiază printr-o încredere scăzută în propriile capacități, nesiguranță în plan social, temeri și predispoziții depresive.

Comportamentul negativist, îndrăzneț, neascultător și chiar dușmănos care apare în mod repetitiv și se manifestă față de persoanele care reprezintă autoritatea este principala caracteristică a tulburărilor de tip opozant. Copiii se înfurie rapid, se ceartă deseori cu adulții, se opun activ indicațiilor sau regulilor și refuză să le urmeze. Sunt iritabili și se lasă ușor enervați de ceilalți, enervează pe alții dând vina pe aceștia pentru propriile greșeli și reacționează impulsiv și iritant. Mulți copii cu tulburări de comportament opozant au tendința de a se sustrage cerințelor și de a încălca limitele, regulile chiar și în grupul de copii de aceeași vârstă. Acesta este motivul pentru care nu sunt simpatizați sau sunt respinși de ceilalți. Unele studii arată că acei copii care prezintă tulburări opozante, fără a avea tulburări hiperchinetice prezintă la rândul lor deficite la nivelul performanței școlare care se explică prin tendința copiilor cu comportament opozant de a nu îndeplini cerințele școlare. Mai multe studii au indicat o rată crescută a tulburărilor emoționale, îndeosebi a celor depresive care sunt deseori ignorate din cauza tulburărilor comportamentale.

Bibliografie:

Manfred Dopfner, Stephanie Schurmann, Gerd Lehmkuhl- *Copilul hiperactiv și încăpățânat-Ghid de intervenție adresat părinților*, Editura RTS, 2006

Franz Petermann, Ulrike Petermann-*Program de intervenție pentru copiii agresivi*, Editura RTS, 2006

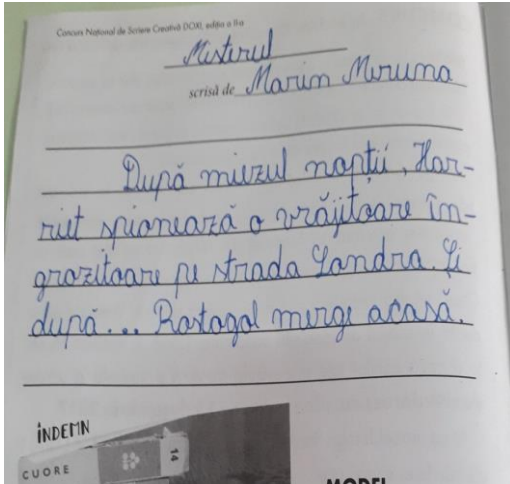
FOTOPOEZIE-CONCURS DE SCRIERE CREATIVĂ

Prof.înv.primar Lupescu Gianina-Elena
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

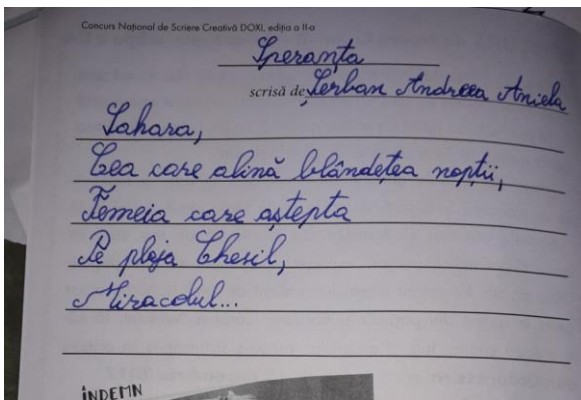

Doxi, una din publicațiile adresate copiilor, i-a provocat pe elevi la un alt fel de scriere creativă, un joc în care biblioteca poate deveni cel mai bun partener de joacă. Copiii au avut ca sarcină să aleagă din rafturile oricărei biblioteci un număr de cinci-șase cărți, să le așeze unele peste altele, astfel încât să formeze din titlurile lor un text, care să aibă un mesaj surprinzător, emoționant. Apoi, trebuia să-i dea un titlu textului, să-l transcrie pe caietul special al revistei și să facă o fotografie cărților.

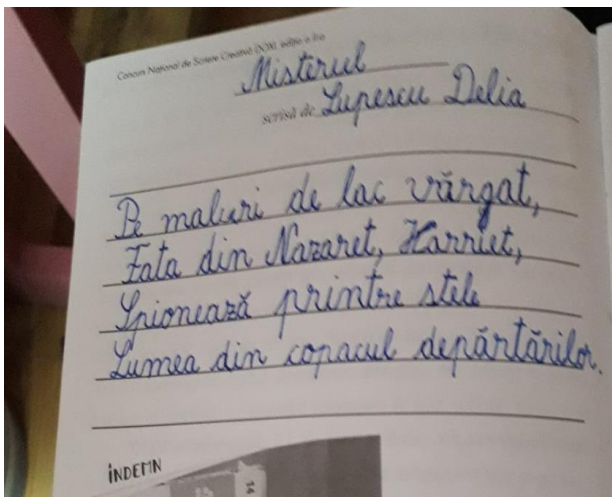
Îndrumați de cadrele didactice, elevii au reușit să creeze fotopoezii foarte frumoase, care au reușit să impresioneze juriul concursului. Elevele Marin Miruna, din clasa a IV-a A, și Lupescu Delia-Maria, din clasa I B, au obținut mențiuni speciale, originalitatea lor fiind astfel răsplătită.

Marin Miruna- clasa a IV-a A – “Misterul”- mențiune specială

Șerban Andreea, clasa a IV-a A – “Speranța”

Lupescu Delia-Maria, clasa IB – mențiune specială

ORGANIZAREA COMPOZIȚIEI DECORATIVE LA ELEVII DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. învă. primar, Bucur Ionela
Prof. învă. primar, Rîmbu Cristina
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

„Copilul se minunează: eu îl conduc să caute frumosul”

Georges Grinda - „Pour l'enfant”

Procesul educației artistico-plastice urmărește de-a lungul desfășurării lui dobândirea de către elevi a unor aspecte esențiale ale cunoașterii artistico-plastice, latură importantă a cunoașterii umane.

Conținuturile educației artistico-plastice impun desfășurarea unor activități care produc plăcere: plăcerea de a lucra, de a avea bucurii, de a trăi intens.

Copiii sunt bucuroși când înfrumusețează, când ornează, când decorează. Ei simt că în acest fel lucrurile sunt mai frumoase.

Multiplele posibilități de manifestare a creativității copilului sunt posibile prin dezvoltarea imaginației, a spiritului de observație, prin stimularea formelor de expresie.

Orice raționament, orice rezolvare de problemă este o manifestare a creativității gândirii deoarece duce la o soluție nouă. În acest fel problema pusă (crearea de ornamente) devine o cale deschisă spre acțiune, incitând curiozitatea și contribuind la dezvoltarea independentă în gândire și acțiune a elevilor.

În arta decorativă punctul este folosit pentru a îmbogăți ornamentația vestimentației, a vaselor de ceramică, sticlă, a țesăturilor etc.

Observând, identificând, descriind și aplicând punctul în compozițiile lor decorative, elevii vor lua contact, în mod gradual, cu operele artei ornamentale dezvoltându-și capacitățile perceptive, imaginația creatoare, reprezentarea.

În arta decorativă rolul liniei este și mai evident. Aceasta animă suprafața, o face mai plăcută, mai atractivă, îi dă un aspect particular în funcție de materialele și tehnicile folosite.

Armonia culorilor este partea esențială a decorației.

Important este că în artele decorative tenta de culoare este plată, uniformă pe toată suprafața formei ce o acoperă.

Arta decorativă este arta ornamentului prin care oamenii și-au înfrumusețat spațiile de locuit, îmbrăcămintea, obiectele uzuale etc.

Principiile de bază ale compoziției decorative sunt: repetiția, alternanța, conjugarea, simetria, gradația, suprapunerea.

Elementul fundamental în arta decorativă este motivul decorativ. Motivele decorative sunt inspirate din geometrie, din arta modernă, din arta populară, din natură sau din imaginație.

Una dintre cele mai bogate surse de motive decorative o constituie arta populară românească.

Stilizarea decorativă este operația de sinteză prin geometrizare și abstractizare, de transformare a elementelor din natură, păstrând caracterul esențial în funcție de tehnica de lucru (țesătură, broderie, imprimeu textil, vitraliu etc.), accentuându-se particularitățile expresive ale formei.

În activitatea de însușire a elementelor de limbaj plastic de către elev, unele dintre strategiile didactice cele mai eficiente la clasă sunt exercițiul-joc și compoziția-joc.

Ca tehnici ale gândirii divergente prin care se poate educa activitatea creatoare a elevilor sunt: metoda *brainstorming*, metoda *sinectică*. Alte metode folosite sunt: demonstrația, explicația, dialogul dirijat. Analiza lucrărilor realizate de elevi contribuie la fixarea cunoștințelor, la legarea cunoștințelor noi de cele primite anterior și la pregătirea terenului perceptiv pentru primirea noilor cunoștințe.

Tipurile de compoziții cele mai obișnuite în arta decorativă sunt: motivul unic, bordura, friza, banda, chenarul, jocul de fond.

La clasa pregătitoare și clasele I – IV, lecțiile destinate organizării compoziției decorative au un caracter intuitiv.

Formele compoziționale decorative care se învață în școală au ca scop final aplicarea lor în viață.

Copiii le place mult să decoreze. Obiectele decorate nu le păstrează, ci le oferă.

Astfel organizarea compoziției decorative capătă un caracter practic – aplicativ, această problemă rezolvându-se în cadrul orelor de arte vizuale și abilități practice.

Conținuturile programei de arte vizuale și abilități practice oferă elevilor posibilitatea de a aplica ornamentele realizate direct pe obiectele și materialele pentru care au fost create, folosind diferite tehnici.

În zona creativității, artele vizuale și abilitățile practice se înscriu la activitățile cu materiale din natură și la activitățile cu materiale sintetice (hârtie, fire), conținuturi care se reiau și se completează de la an la an, respectând principiul gradației și al accesibilității.

În măsura în care elevii își însușesc cunoștințele teoretice referitoare la elementele de limbaj plastic, se oferă și posibilitatea învățării elementelor tehnice.

Așadar, elementele de tehnică sunt îmbinate cu cele de limbaj plastic și cu cele de compoziție.

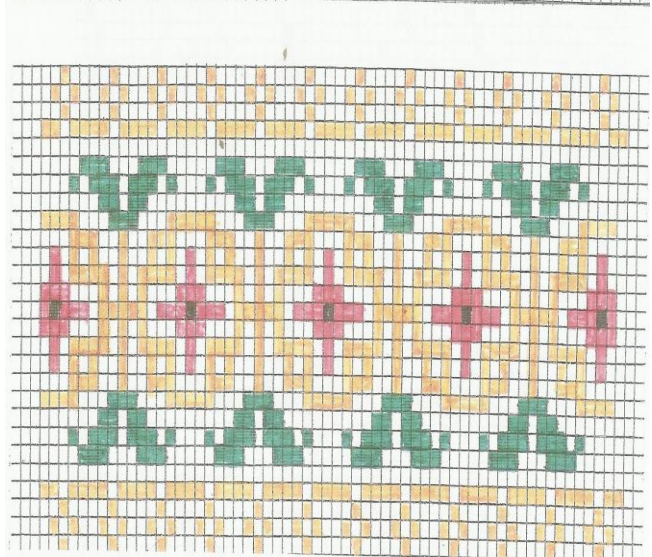
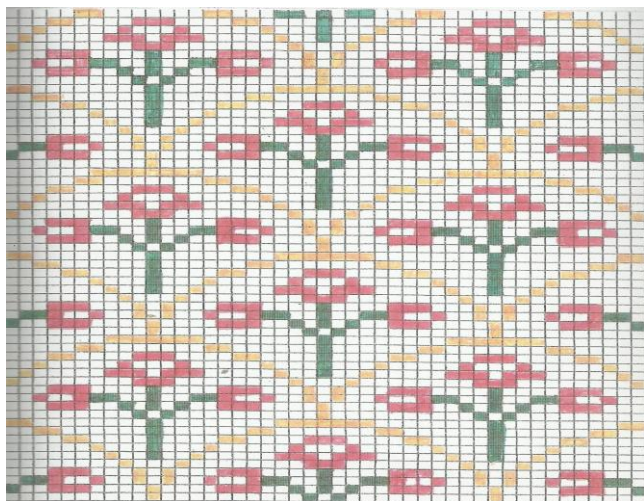
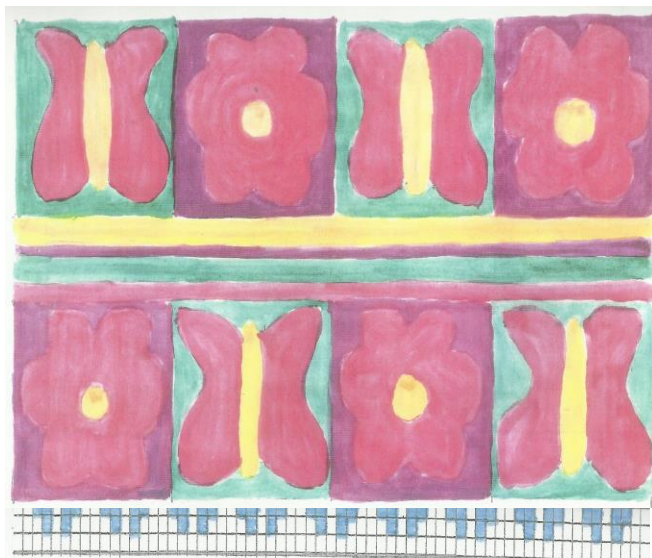
Dacă la clasa pregătitoare și clasele I și a II-a se simte nevoia argumentelor, a demonstrațiilor referitoare la modalitățile de lucru, pentru a oferi cât mai multe informații instrumentale fără de care elevii ar fi în imposibilitatea stabilirii unor relații operaționale, nu este lipsit de importanță să subliniem că în clasa a III-a și a IV-a se poate modifica maniera de lucru, dându-le independență. Acest fapt corespunde nivelului înțelegerii elevilor de 10-11 ani, drept pentru care majoritatea acestora preferă această manieră de lucru.

În decursul activităților, elevii claselor a III-a și a IV-a își însușesc corect regulile de organizare a compoziției decorative, percep realitatea și o transpun, ordonează expresiv elementele obținute pe baza unor structuri de armonie cromatică.

Dacă în primele încercări de transpunere a cunoștințelor despre compoziția decorativă, în diversitate combinatorie de forme din hârtie, fire sau materiale din natură, elevii pot manifesta unele tendințe de inhibare, în sensul că le lipsește încrederea pentru acest transfer, pe parcursul celorlalți ani, respectiv în clasa a II-a, a III-a, a IV-a, când ordonarea diverselor forme – semn în compoziția decorativă după principiile repetiției, alternanței, simetriei urmează o cale algoritmică, bineînțeles în diversitate, se înregistrează marele salt care trebuie consemnat, vis-à-vis de interesul cunoscut al elevilor față de activitățile practice și mai ales finalitatea, de fiecare dată alta, fie prin culoare, fie prin ordonarea formelor - semn, fie prin diferite tehnici cu ajutorul unor materiale și instrumente, fapt ce aduce după sine reușita creatoare a elevului sau a grupului de elevi.

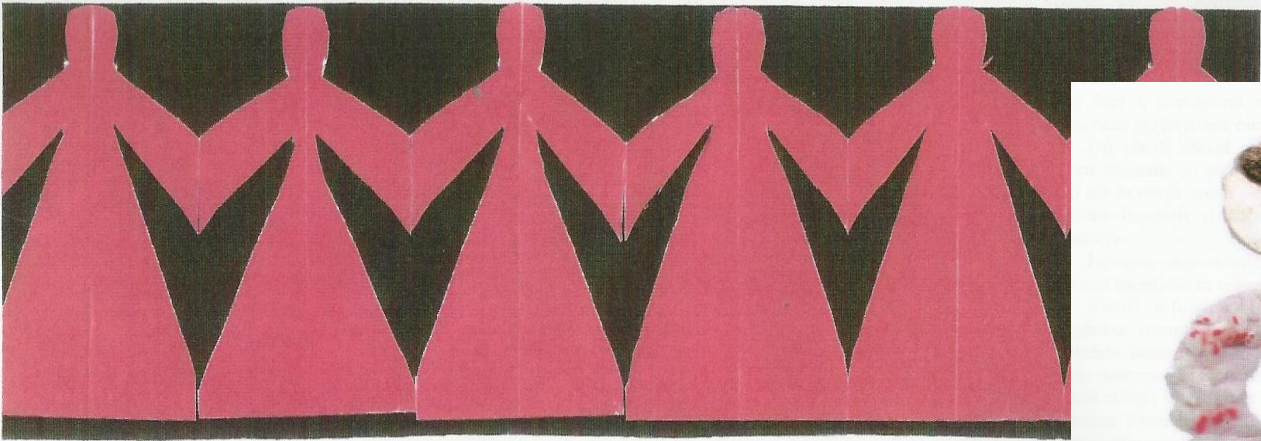
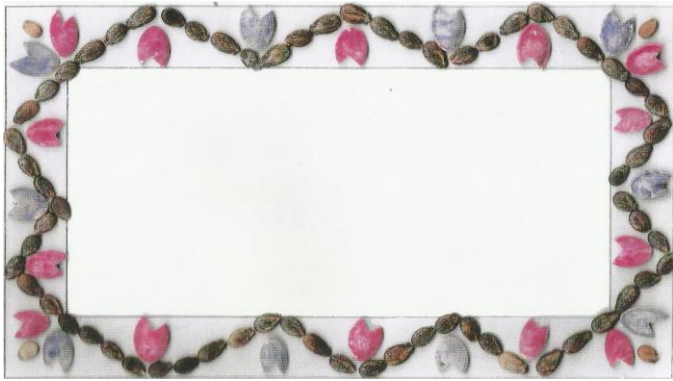
Prin aceste activități elevii sunt stimulați și de trăsături afective pentru realizarea compozițiilor decorative. Ei pot continua acest gen de activitate și în timpul liber, dar și în cadrul activităților extracurriculare desfășurate în școală și în afara ei.

Compoziția decorativă ca modalitate de aranjare a motivelor, coordonată de structurarea și restructurarea mentală, este cea care declanșează atât dorința de descifrare a legilor ei, cât mai ales organizarea motivelor folosind materiale și tehnici diverse, pentru a obține de fiecare dată

personalitatea creatoare.

forme noi, originale, prin care se definește

MODALITĂȚI DIVERSE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII ELEVILOR ÎN REZOLVAREA SARCINILOR EDUCATIVE

Prof. înv. primar Stamate Georgiana Victoria
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori, „*Descoperirea copilului*”)

„Fără creativitate nu există soluții la probleme, nu există o viziune a viitorului, nu există găsirea oportunităților și fructificarea lor, nu există alternative, nu există exprimarea ființei umane la întregul ei potențial.” (Pera Novacovici)

Punând în oglindă cele două citate, putem releva importanța pe care o are școala în dezvoltarea personalității copilului astfel încat acesta să facă față schimbărilor permanente și evidente în toate domeniile societății actuale.

Astăzi învățarea devine, din ce în ce mai mult, anticipativă, căutând soluții de supraviețuire pe termen lung în vreme de discontinuitate, soluții de adaptare la schimbări rapide și esențiale. Școala nu mai este posibilă fără implicarea și pariciparea activă a elevului care trebuie să devină un partener motivat și activ al procesului de învățare.

De priceperea cadrelor didactice de a proiecta un demers eficient ce implică activ fiecare elev, de capacitatea de a utiliza resursele și de a conduce procesului de învățământ (deci, de strategia didactică), depind, în ultimă instanță, performanțele școlare obținute de elevi, reușita formării acestora pentru provocările lumii actuale.

Toate eforturile pe care un cadru didactic le-ar face nu ar fi încununare de succes dacă demersurile educative nu ar ține seamă de specificul dezvoltării intelectuale a elevilor, de specificul dezvoltării psiho-individuale, cât și de multitudinea relațiilor interpersonale care apar în grupul educațional pe parcursul derulării procesului educativ. Atâta timp cât în procesul didactic se valorifică aptitudinile personale și înclinațiile elevului spre un anumit domeniu sau se valorifică modul personal de exprimare, printr-un limbaj original sau prin activități ce se pot dezvolta în cariere personale ale devenirii, succesul sistemului educațional ar avea un grad destul de ridicat.

Subordonată acestui scop, metoda didactică a jocului didactic este o metodă activă, mult practică în ciclul primar deoarece stimulează activitatea cognitivă specifică copilăriei, îl pune pe școlarul mic în situația unei intense activități intelectuale și asigură o asimilare reală a noțiunilor, regulilor, o însușire activă și conștientă a cunoștințelor, oferind, prin forma pe care o ia, o varietate de forme de consolidare și evaluare a conținuturilor educative. Folosit cu măiestrie didactică, jocul creează un cadru organizatoric, care favorizează dezvoltarea interesului elevilor, a spiritului de investigare și formarea deprinderilor de folosire spontană a cunoștințelor dobândite. Acest aspect face ca jocul didactic să poată fi folosit cu succes la toate disciplinele curriculare, în orice moment al procesului de învățare (predare- învățare- evaluare), adaptat la specificul tuturor vârstelor școlare, cu rezultate frumoase, precum și în folosul dezvoltării nivelului de coeziune de la nivelul grupului educativ, dar este și ocazia potrivită stimulării creativității în identificarea procedurilor, mijloacelor potrivite, cât și a unui demers unic, personalizat și eficient în rezolvarea sarcinii de lucru.

Utilizarea unei game variate de jocuri, alese cu discernământ, în funcție de condițiile concrete ale fiecărei grupe/ clase de copii, în funcție de scopul și sarcina didactică propusă, duc cu certitudine la formarea unor deprinderi trainice, proprii învățării, și implicit la un progres evident al proceselor psihice, al nivelului intelectual al copiilor. Totuși ele devin din ce în ce mai eficiente cu cât sunt alese, organizate și desfășurate în conformitate cu specificul dezvoltării psiho-individuale a copiilor.

Din această perspectivă, trebuie avută în vedere selecția optimă a unui anumit tip de joc specific dezvoltării psiho-individuale a copiilor și cât mai stimulativ pentru o vârstă, generație, într-un context personalizat. Unii elevi sunt mai receptivi la jocurile al căror conținut este

predominant lingvistic, alții se orientează spre cele cu un conținut științifico-matematic, alții aleg o exprimare mai plastică prin sunete sau culori și forme.

În acest context, „instruirea bazată pe inteligențele multiple are șanse mari să fie activă întrucât, fiind diferențiată și răspunzând intereselor și nevoilor individuale ale elevului, în modalități care valorifică propriul potențial de gândire și acțiune, determină implicarea sa superioară în activitatea didactică”. (M., Bocoș). Capacitatea de a utiliza limbajul și de a gândi prin intermediul acestuia, gândirea logico-matematică, performanța în artele vizuale sau sportive, capacitatea individului de a se cunoaște pe sine sau pe ceilalți, cunoașterea lumii naturale, cunoașterea marilor întrebări ale existenței umane, toate aceste „cadre ale minții” ar trebui mobilizate în mod echilibrat pentru a genera ceea ce Gardner numește „o educație pentru toate ființele umane” (H. Gardner, 1983).

Astfel reapare în prim plan metoda cea mai potrivită de activizare a elevilor, jocul didactic. Jocul de rol, un joc didactic un specific lingvistic și o bogată experiență intra-/interpersonală, este o metodă de învățare activă, bazată pe explorarea experienței participanților, oferindu-le un scenariu în care fiecare persoană are un anumit rol de jucat. Elementul principal al acesteia este discuția și învățarea mai mult din propria noastră experiență și din a celorlalți. Strategia jocului este în esență o strategie euristică, de combinare, relaționare, de interpretare a experienței elevului (cunoștințe, capacități, deprinderi etc.) și de descoperire a ceva nou. Valențele formative ale jocului sunt multiple: îmbogățește cunoștințe și formează capacități, dezvoltă atenția, spiritul de observație, memoria și imaginația, formează motivația și atitudinea față de diverse activități, cultivă spiritul de investigație, perseverența și spiritul cooperant.

Dramatizarea propusă pentru activitățile extracurriculare sau în cadrul Comunicării în limba română este o variantă a jocului de rol, metodă care valorifică tehnicile artei dramatice și constă în transpunerea în acțiune dialogată a faptelor, evenimentelor, aspectelor studiate la literatură, istorie, realizându-se, de obicei, pe baza textelor studiate la diverse obiecte de învățământ (categorii de activitate, la grădiniță), un element primordial pentru o astfel de alegere în fața cadrelor didactice.

Din experiența mai multor generații de elevi, astfel de jocuri didactice deschid perspective largi elevilor pasionați de literatură sau elevilor cu aptitudini actoricești deosebite, dar oferă și posibilitatea de exprimare și celor mai puțin încrezători în forțele proprii. Este un element puternic motivațional. În plus, prin derularea activităților de predare-învățare copiii

învață comportamentul adecvat de la persoane și în cadrul dezvoltării cognitive, perioadă în care copilul dezvoltă o înțelegere a lumii și a felului în care să facă diverse lucruri. O parte din această cunoaștere provine din învățarea socială sau din predarea directă, dar o mare parte se obține prin intermediul jocului și al interacțiunii cu alte persoane.

Jocul didactic al cărui conținut este preponderant științifico-matematic creează un mediu facil de învățare, chiar și pentru cei care nu au înclinații spre acest domeniu. Chiar și conținuturile mai dificile pot deveni interesante prin jocul matematic, iar soluțiile cerute pot determina stimularea creativității, nu doar implicarea memoriei și a stereotipurilor în realizarea sarcinilor de lucru. Metoda cadranelor, a cubului, metoda Diagrama Venn-Euler se bazează chiar pe specificul gândirii matematice și pot participa eficient în formarea unei gândiri creative.

În cadrul orelor de Arte Vizuale și Abilități Practice se regăsește un mediu larg de aplicare a ideilor creatoare, punând în forme și culori ceea ce au reușit să înțeleagă la alte discipline curriculare. Elevii se pot exprima cât mai liber și cât mai variat pe orice subiect și au la dispoziție să aleagă tehnici, materiale diverse, metode de combinare a elementelor și chiar au posibilitatea să devină adevărați creatori de frumos într-un mod personal.

Utilizând jocul didactic ca metodă de lucru, cadrul didactic întărește ideea că pentru dezvoltarea creativității elevilor nu trebuie să ne limităm la metodele/ mijloacele specifice unui domeniu/ disciplină/ arie curriculară și trebuie să acordăm egală atenție metodelor nespecifice de care beneficiază procesul instructiv-educativ: Metodele active, cum ar fi învățarea prin descoperire, descoperirea dirijată (călătoriile pe hartă, continuarea unei nuvele sau povestiri), brainstormingul, sinectica, metoda 6-3-5, metoda „Philips 6-6”, discuția panel. Acest lucru este subliniat de multitudinea formelor, metodelor, conținuturilor, modalităților de desfășurare pe care le poate subordona și utiliza jocul didactic.

Indiferent de metodele alese, pentru ca stimularea creativității să aibă loc, cadrul didactic trebuie să aibă în vedere necesitatea cultivării la elevi a unor capacități, timp în care să stopeze anumite comportamente:

Capacități stimulative pentru o gândire creativă	Comportamente perturbatoare în gândirea creativă
– valorificarea și dezvoltarea spiritului de	– corectarea elevilor în public;

observație; – cultivarea flexibilității gândirii, a abilităților intelectuale care să le permită elevilor să stabilească dacă o ipoteză este sau nu validă, să renunțe la cele neproductive și să identifice altele; – cultivarea curajului de a încerca și a perseverenței și dezvoltarea asumării riscului; – dezvoltarea fluidității ideilor și asocierilor realizate de elevi prin enumerarea unui număr cât mai mare de obiecte, fenomene, procese, elemente de conținut ideatic, în funcție de anumite criterii prestabilite.	– exprimarea autorității prin agresivitate; – critica excesivă și compararea copilului cu alți colegi; – pedepsirea copilului fără a da explicații; – lipsa de răbdare și pierderea afectivității pentru elevi; – încălcarea promisiunilor; – distrugerea speranțelor și visurilor copiilor.

Psihiatrul și educatorul Augusto Cury consideră că educarea emoției elevilor este foarte importantă, căci ea înseamnă învățarea lui „a gândi” înainte de a reacționa, acceptarea sentimentului de frică, managementul propriilor gânduri, filtrarea stimulilor stresanți și capacitatea de a opera și cu contradicțiile vieții, nu doar cu probleme concrete, curajul de a-și asuma riscuri și a ști să piardă. Profesorii trebuie să pătrundă în inima elevilor dându-le exemple de viață, povestindu-le din experiența proprie sau a altora, rezolvând conflictele prin blândețe și surprinzându-i cu reacții neașteptate.

Cercetările în domeniul creativității au arătat că există interacțiune între creativitate, inteligență, randament școlar, conținutul învățământului și rezultatele învățării. Arthur Koestler spunea despre creativitate că este „un proces de învățare aparte, la care elevul și profesorul sunt una și aceeași persoană”, fapt ce demonstrează că fiecare cadru didactic are azi o mare responsabilitate în procesul de învățământ, în sensul că e obligat să le ofere elevilor posibilitatea dobândirii unei experiențe sociale și constructive noi, bazată pe cooperare și colaborare în rezolvarea problemelor vieții, ca să poată să-și asigure conviețuirea într-o lume pașnică.

Creativitatea nu se poate realiza numai prin educarea gândirii. Un rol important revine factorilor motivaționali, componente vitale ale creativității. În școală, motivația principală o

constituie, pentru majoritatea elevilor, obținerea unor note mari, dar și satisfacția multor elevi de a descoperi noutăți, fapte și idei noi.

În concluzie, pentru educarea spiritului creativ în școală este necesară schimbarea modului de gândire tradițional, a stilului de lucru în clasă, a atitudinii față de elevi.

BIBLIOGRAFIE

1. Chereja Florica, *Dezvoltarea gândirii critice în învățământul primar*, Ed. Humanitas Educațional, 2004, București.
2. Dima Silvia, Pâclea Daniela, Candea Aurica- „*Veniți să ne jucăm, copii!*”- *Antologie de Jocuri Didactice*”, Antologie editată de Revista Învățământului Preșcolar, București, 1995
3. Hayes Nicky, Orrell Sue- „*Introducere în psihologie- ediția a III-a*”, Editura Bic All, București, 2003
4. Temple C., Steele J., Meredith K, *Lectura, redactarea și conversația la toate materiile de studiu*, Ghiduri educaționale, București
- 5.***, „*Învățăm jucându-ne*” 2010, <http://www.didactic.ro/materiale-didactice/122309-programul-de-jocuri-invatam-jucandu-ne>
6. *** , Proiecte educaționale, *Program de jocuri didactice la obiectele: LB.ROMÂNĂ, MATEMATICĂ, ED. CIVICĂ*
7. *** , Revista ‘*Învățământul primar*’, nr. 2-4, Ed. Miniped, București, 2002

JOCUL DIDACTIC – PREMISA DEZVOLTĂRII CREATIVITĂȚII ÎN EDUCAȚIA PLASTICĂ

Prof. învă. primar Niculescu Viorica
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Prin activitatea artistico-plastică copiii sunt ajutați să vadă frumosul. Elevii sunt învățați să nu treacă pe lângă valorile frumosului din viața înconjurătoare fără să le observe. Atenția lor trebuie să fie îndreptată asupra acestor valori: aspecte ale naturii, tradiții, folclor, artă.

Jocul didactic angajează întreaga personalitate a copilului, constituind un adevărat mijloc de evidențiere a capacităților creatoare, dar angajează și metode de stimulare a potențialului creativ al copilului. În cadrul orelor de educație plastică, jocul didactic are o mare valoare educativă, întrucât prin acesta elevii își încearcă atât abilitățile lor de desenare, cât și cele de găsire a diferitelor soluții posibile pentru realizarea unei teme plastice. Jocul pune în fața elevilor situații noi, pe care ei trebuie să le rezolve, dovedind spirit de inițiativă, fantezie, voință, spontaneitate. Prin organizarea unor activități plastice sub formă de joc, am oferit posibilitatea elevilor de a-și afirma personalitatea în ansamblu, bucurându-se atât de plăcerea jocului, cât și de o anumită stare interioară de autoafirmare. Prin joc am antrenat elevii în lecție, aceștia devenind activi și nu simpli spectatori.

Jocul este o activitate distractivă încadrată în anumite reguli, activitate care este efectuată de participanți care se străduiesc să-și realizeze scopurile. Acest ansamblu de acțiuni și operații asigură elevilor îmbogățirea cunoștințelor din diferite domenii de activitate, corectarea unor carențe de comportament, sensibilizarea copilului, crearea unor emoții și sentimente morale și estetice. Elementele de joc imprimă activității un caracter mai viu și mai atrăgător, aduc varietate

și o stare de bună dispoziție, de veselie și de bucurie, de divertisment și de destindere, ceea ce previne apariția plictiselii, a monotoniei și a oboselii.

Toate jocurile didactice trebuie să îndeplinească șase caracteristici de bază ca să fie eficiente:

- jucătorul aspiră la realizarea scopurilor sale;
- jocul se limitează la un număr de participanți stabilit în prealabil;
- regulile de joc stabilesc sfera și genul de acțiuni efectuate de către jucători;
- după reguli, este stabilită ordinea, succesiunea și structura în limitele cărora pot fi întreprinse acțiunile;
- jocul este limitat în timp și spațiu, iar regulile stabilesc finalitatea lui;
- regulile de joc suspendă temporar acțiunile și regulile de comportare obișnuite, înlocuindu-le cu reguli speciale, limitate la timpul și spațiul respectiv.

Una din trăsăturile esențiale ale jocurilor didactice desfășurate la orele de educație plastică o reprezintă caracterul lor competitiv. Copiii sunt solicitați să-și concentreze atenția, să gândească repede și corect, să participe activ la reușita jocului. Prin aceste jocuri se urmăresc nu numai laturile formative ale învățării elementelor de artă plastică în școală, ci și anumite laturi educative, dezvoltându-le elevilor spiritul de întraajutorare, de dragoste și atașament pentru colectivul de elevi, atitudinea creatoare și activă în cadrul activităților artistico-plastice.

În timpul desfășurării jocului didactic, elevii se află în diverse raporturi unii față de alții: la unele jocuri, copiii rivalizează fiecare cu el însuși, la altele realizarea scopului este posibilă doar ca rezultat al colaborării, în timp ce la altele atingerea scopului apare ca rezultat al unui compromis.

Desfășurarea jocului didactic cuprinde, de regulă, următoarele momente: etapa introductivă; etapa elaborării regulilor; etapa realizării jocului; închiderea jocului și numirea câștigătorilor; comentarea desfășurării partidei și a rezultatelor obținute.

Jocul didactic poate fi organizat cu succes la orice tip de lecție de educație plastică, în orice clasă a ciclului primar pentru că această metodă de învățământ constituie o tehnică atractivă de explorare a realității.

Încă din clasa pregătitoare se pot realiza jocuri didactice variate la activitățile plastice desfășurate în orele de curs, în concordanță cu particularitățile psiho-fizice ale elevilor. La tema

plastică „Cunoașterea culorilor” se poate folosi jocul didactic „Găsește culoarea” pentru a fixa și consolida culorile cunoscute. Se folosește o cutie cu jetoane colorate-roșu, galben, albastru, verde, portocaliu, violet; elevii se împart pe trei grupe și câte un reprezentant din fiecare grupă trage, pe rând, câte un jeton colorat din cutie. După ce privesc cu atenție jetonul, fiecare grupă denumește cinci obiecte care au acea culoare și zece care se pot colora cu ea (se aproba chiar și ideile ce contrastează cu realitatea). La a doua probă elevii extrag un alt jeton din cutie și un alt copil din grupa respectivă spune ce fel de culoare a găsit: caldă, rece, primară, binară, închisă sau deschisă. Dacă grupa care extrage jetonul nu știe să răspundă, pot răspunde celelalte grupe, care astfel primesc puncte în plus. Grupa de elevi care dă cele mai multe răspunsuri corecte câștigă și este răsplătită cu aplauze și cu premii simbolice.

Un alt joc didactic prin care se urmărește formarea de nuanțe ale culorilor este și jocul „Ce ne scrie Culoare-Împărat?”. Pentru realizarea acestui joc se confecționează fișe mici de diferite culori care se rulează și se leagă cu panglici care au la capăt câte o pecete colorată; elevii scot pe rând din săculeț câte două scrisori în care au pete de culori diferite și mesajul : „Amestecă-le de mai multe ori, în cantități diferite, și vei găsi toate comorile vistieriei mele!”. Jocul durează 3 –5 minute și câștigă elevul care obține cele mai multe nuanțe cromatice.

Pentru ca elevii să-și consolideze grupele de culori complementare, se folosește jocul didactic „Caută perechea”, desfășurat în timp foarte scurt, dar cu o mare eficiență; fiecare elev primește un jeton colorat și trebuie să-și caute perechea – culoarea complementară celei de pe jeton. Fiecare elev privește cu atenție jetoanele celorlalți și caută culoarea complementară celei pe care o are în mână; câștigă elevii care își găsesc perechea.

După ce elevii învață clasificarea culorilor în culori primare, binare și terțiare, combinarea și crearea lor, este necesară o consolidare a acestor cunoștințe, care se poate realiza prin intermediul jocului „Culoarea salvatoare”: se împarte clasa în grupe de câte șase elevi; fiecare grupă primește un set de 19 fișe de culori diferite: roșu, galben, albastru, verde, portocaliu, violet, ocru, gri-albăstrui, maro-roșcat- câte două și un jeton alb. Unul din elevi împarte jetoanele- câte trei elev pentru fiecare, iar primului, patru. Cel care are patru jetoane începe jocul și scapă de unul din jetoane, fiecare urmărind să-și realizeze un grup complet de culori-primare, binare sau terțiare pentru a câștiga.

În clasele mici, elevii au părerile lor despre armonizarea culorilor, păreri ce nu sunt întotdeauna în concordanță cu cele ale adulților, fiecare culoare reprezintă ceva anume pentru

orice copil, de aceea ei le grupează și le aranjează pe materialul-suport după preferințele lor. Pentru a le dezvolta gustul estetic, este necesar să se știe care sunt preferințele copiilor, capacitatea lor de armonizare a culorilor, de aceea se poate folosi jocul didactic „Zânele din Țara Culorilor mi-au dăruit camera cea mai frumoasă!”. Li se dă copiilor câte o planșă ce reprezintă o cameră mobilată, frumos aranjată, dar necolorată, și li se cere să folosească toate culorile preferate pentru ca zânelor să le placă și să le dăruiască cea mai frumoasă cameră. („Camera mea” – clasa I). Educația plastică vine deseori în ajutorul celorlalte obiecte de învățământ - educație muzicală, citire, comunicare, științe, iar de multe ori aceste obiecte îi ajută pe copiii de vârstă școlară mică să-și dezvolte imaginația, gustul estetic, să folosească o cromatică adecvată în lucrările plastice pe care le realizează; astfel, se poate folosi jocul „Comunicăm, dar și desenăm”. Pentru desfășurarea acestui joc sunt necesare scurte texte descriptive care sunt citite într-un ritm lent de către învățător. Elevii le ascultă cu atenție și, în același timp, desenează pe ½ sau ¼ din foaie, fiind atenți la amănunte; după ce colorează lucrarea, ascultă încă o dată lectura pentru a completa amănuntele care au fost omise la prima lectură. Pentru fiecare detaliu corect desenat se acordă câte un punct și câștigă cel care a realizat cel mai detaliat desen. Prin acest joc didactic se urmărește atât reprezentarea unei forme cu ajutorul culorilor, cât și dezvoltarea imaginației și creativității, a gustului și a judecății estetice.

Jocurile didactice sunt practice numai dacă sunt bine explicate și dirijate. Rolul hotărâtor în desfășurarea jocului îl are învățătorul, care trebuie să aleagă jocul potrivit la tema plastică și la momentul desfășurării lui, pentru că, jucându-se, elevii nu observă că acumulează noi cunoștințe și deprinderi plastice mult mai ușor decât prin alte metode de învățământ.

Bibliografie:

Dascălu, A., *Educația plastică în ciclul primar*, Iași: Ed. Polirom, 1997.
Drăghicescu, S., *Educație plastică. Ghid metodic pentru clasele I-IV*, București: Ed. Aramis, 2007.

ROLUL PROFESORULUI LA CLASĂ

Primele informații despre profesor și rolul său datează din antichitate. Aceste informații iau forma unor considerații și reflecții legate de necesitatea și importanța educației, referindu-se la pregătirea intelectuală, la educația morală și la abilitățile necesare educatorului pentru a obține rezultate. Aceste preocupări au fost recuperate și valorificate în Renaștere și dezvoltate în epoca modernă. În procesul de instruire și educare a copiilor – rolul educatorului este unul foarte important – el a fost investit de societate cu rolul de a educa noua generație, de a o umaniza, de a o forma, și modela. Educatorul este totodată și un formator de opinie și nu doar un tehnician al prelucrării și transmiterii de cunoștințe. Profesorul este interfața între sistemul educativ și educat.

Clasa de elevi este un grup social supus în mod constant influențelor educative exercitate de școală. Ansamblul de elevi ce o compune este un grup social specific, în cadrul căruia există o varietate de relații educative. Aceste relații au ca suport raporturile interpersonale din cadrul clasei și relația pedagogică educator-educat. Deși relația profesor-elev are un pronunțat caracter didactic, ea este influențată de pluralitatea de relații interindividuale pe care le are elevul în clasă și în afara ei. De aceea este necesar ca profesorul să cunoască grupul ca ansamblu dinamic de relații interumane.

Se știe însă că profesorul și elevii nu se aleg unii pe alții, iar preferințele lor nu sunt decât întâmplător în concordanță cu relațiile instituționalizate dintre ei. Cu toate acestea ei nu numai că urmează să conlucreze, dar va trebui să conlucreze armonios. Mai întâi, profesorului îi revine sarcina și răspunderea integrării sale în clasa și colectivul clasei de elevi pe care urmează să-l închege. Într-un colectiv format, profesorul devine unul dintre membrii acestuia, îndeplinindu-și funcția în interiorul grupului. Rolul educatorului pe scena școlară depinde de scopul pe care și-l propune să-l atingă prin acțiunea sa pedagogică. Relațiile profesor-elev sunt variate și se constituie într-o rețea de interdependențe. Relațiile informațional-cognitive și relațiile afective sunt subordonate relației de conducere-influențare. Atât relația informațional-cognitivă, cât și cea afectivă, se stabilesc cu scopul de a-i influența pe elevi, și aceasta în multiple sensuri: pentru însușirea cunoștințelor, pentru determinarea unor stări afective favorabile receptării mesajului emis de profesor, pentru determinarea unor modificări de comportament sau stabilizarea unor

trăsături de caracter, etc. Profesorul declanșează și întreține interesul elevilor și dorința lor de a învăța și de a răspunde printr-un comportament adecvat cerințelor lui.

Influențarea elevilor de către profesor se face **direct**, prin atitudine, mesaj verbal, gestică, mimică, stare afectivă, exemplu personal , adică prin prezența sa activă. Această prezență are funcția de stimul ce determină la elevi un răspuns care poate fi de acceptare formală, acceptare cu convingere, imitare, contagiune, rezistență. **Indirect**, profesorul influențează prin intermediul altor factori educaționali cum sunt colectivul clasei de elevi, familia, consiliul profesoral, comitetul cetățenesc de părinți.

Rolul profesorului în conducerea pedagogică a activității elevilor se manifestă astfel pe toate planurile implicate de acțiunea educativă. Analiza logică a structurii acestei acțiuni ne permite să determinăm următoarele componente ale comportamentului pedagogic al educatorului în relațiile cu clasa:

- **Observă** acțiunile și conduita elevilor din clasă în timpul lecțiilor și în activitățile extrașcolare deoarece adecvarea comportamentului pedagogic la specificul vieții clasei nu e posibil fără observarea atentă a colectivului și a fiecărui elev. J. Dewey considera că educația „trebuie să înceapă prin observarea psihologică a capacităților, a intereselor, și a deprinderilor copiilor”.
- **Organizează** activitatea clasei fixând programul activității ei intelectuale, iar în clasă structurile organizaționale și funcțiile îndeplinite de aceste structuri.
- **Comunică** clasei informații științifice, valori morale estetice, culturale și recepționează mesajul elevului. Comunicarea se face atât în funcție de cerințele programei, cât și în raport cu preocupările și interesele cognitive ale elevilor.
- **Mediază** în constituirea relației elev-știință chiar dacă achiziționarea cunoștințelor științifice presupune efortul individual al elevului și activitatea sa individuală de căutare, de documentare, de rezolvare a problemelor.
- **Conduce, îndrumă, controlează și evaluează** activitatea clasei
- **Dialoghează** cu clasa. Activitatea sa educativă implică un dialog continuu și variat cu elevii. Desfășurarea dialogului profesor-clasă solicită un context de relații educative pozitive .

- **Cooperează** cu elevii din clasă în realizarea sarcinilor ce revin grupului, în realizarea scopurilor propuse, în desfășurarea lecțiilor și a activităților extradidactice, în fixarea unor reguli de conduită, în elaborarea deciziilor.
- **Stimulează** activitatea elevilor prin aprecieri, îndemnuri, prin încurajarea eforturilor pe care ei le fac. E. Planchard a remarcat că din dorințele elevilor referitoare la relațiile lor cu profesorii se desprinde necesitatea unei intervenții umane care să-i susțină, să-i încurajeze și să le arate cu bunăvoință când și unde au greșit .
- **Ajută** pe elevi în activitatea lor, dându-le sfaturi, arătându-le cum trebuie să procedeze în rezolvarea unei probleme sau în pregătirea lecțiilor. Kriekemans include în relația pedagogică ajutorul pe care profesorul îl dă copilului pentru a deveni om matur care și-a asumat responsabilitatea propriei sale existențe. Astfel, ajutorul se exercită pe planul formării morale a individului.
- **Coordonează** relațiile interumane din clasă și activitatea grupurilor de muncă existente în cadrul ei, urmărind întărirea solidarității grupului.
- **Orientează** acțiunile organizate de clasă, urmărind formarea idealului de viață al elevilor, deschizându-le liniile de perspectivă.
- **Caracterizează** clasa ca grup educativ, conturând trăsăturile ei specifice, factorii de coeziune care acționează în cadrul ei și perspectivele ei de dezvoltare.

Comportamentul pedagogic al profesorului se manifestă în atitudini suple, variate, în funcție de acțiunea educativă în care el este angajat. În procesul educativ el este pentru elevi figura centrală și ca urmare atenția lor se îndreaptă spre el. Profesorul trebuie să-și autoregleze comportamentul său pedagogic pentru a se prezenta în fața elevilor într-o manieră de încredere și de ajutor pentru ei. Comportamentul pedagogic se împletește în cadrul lecțiilor și în afara lor cu o anumită **tonalitate afectivă**, care apropie sau îndepărtează pe elevi de educator și de obiectul pe care el îl predă ,îi entuziasmează pentru valorile culturale și pentru școală sau le strecoară în suflet răceală și indiferență.

Prin comportamentul lui afectiv profesorul impune elevilor un anumit comportament, individual și de grup. Eficiența acțiunii de influențare, sensul și intensitatea influenței pe care o exercită educatorul asupra elevilor depind în mare măsură de **tonul afectiv** al relațiilor lui cu elevii.

Comportamentul emoțional al profesorului influențează direct comportamentul elevilor prin contagiune și indirect, prin climatul afectiv pe care îl determină în clasă. Acest comportament poate fi „factor de stimulare a unor stări afective tonice sau de diminuare a capacității de muncă a elevilor și de blocare a relațiilor de comunicare între elevi și profesor”, după cum arată V. Popeangă.

Relațiile apropiate între profesor și elev, bazate pe încrederea elevului nu numai în competența profesională a profesorului, ci și în competența sa ca sfătuitor, pe capacitatea empatică a profesorului sunt dorite de către elevi.

Ei se adresează profesorilor pentru a obține sfaturi doar dacă sunt destul de apropiați de ei, dacă au încredere că vor fi înțeleși și bine sfătuiți. În măsura în care o fac, elevii nu se adresează oricărui profesor, ci numai aceluia care **îi înțeleg**. Elevii își doresc relații mai apropiate cu profesorii pentru a găsi în aceștia sprijin moral ori de câte ori au nevoie.

Universul relațional al clasei de elevi, analizat din punct de vedere al influenței educaționale în contextul grupului școlar și abordat, din punct de vedere științific, sub auspiciile managementului clasei de elevi, devine unul dintre subiectele cele mai importante de a cărui cunoaștere și aplicare depinde succesul demersului educativ al cadrului didactic.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cosmovoci, A., *Psihologie generală*, Ed. Polirom, Iași, 1966
2. Iucu, R.B., *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Ed. Polirom, Iași, 2000
3. Popeangă, V. , *Clasa de elevi subiect și obiect al actului educativ*, Ed. Facla, Timișoara, 1973

CARE SUNT ROLUL, LOCUL ȘI FUNCȚIILE STRATEGIILOR DIDACTICE ÎN CADRUL PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT?

Prof. Savin Nastasia
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Termenul de strategie își are originea „într-un cuvânt grecesc cu semnificația de generalitate și până de curând a avut un înțeles strict militar: arta planificării și conducerii războiului” (*Strategie*, ghid propus de The Economist Books, 1998, p.165). În sens general, strategia se referă la conducerea (managementul) căilor, a metodelor implicate într-o activitate în vederea atingerii unui scop.

În viziunea noastră, strategia didactică este modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să acceadă la cunoaștere și să-și dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele și emoțiile. Ea se constituie dintr-un ansamblu complex și circular de metode, tehnici, mijloace de învățământ și forme de organizare a activității, complementare, pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu elevii, în vederea realizării cu eficiență a învățării. În cadrul învățării interactiv-creative, elevul descoperă, inferează, imaginează, construiește și redefinește sensurile, filtrându-le prin prisma propriei personalități și solicitând procesele psihice superioare de gândire și creație. Aceasta apare ca urmare a eforturilor individuale și colective, a interacțiunii educatului cu ceilalți, bazându-se pe schimburile sociale în dobândirea noului. Individul care învață activ este „propriul inițiator și organizator” al experiențelor de învățare, capabil să-și reorganizeze și să-și restructureze în permanență achizițiile proprii, în viziune sistemică.

Interactivitatea are la bază relațiile reciproce și se referă la procesul de învățare activă, în cadrul căreia cel care învață acționează asupra informației pentru a o transforma în una nouă, personală și interiorizată. În sens constructiv, cel ce învață reconstruiește sensuri prin explorarea mediului înconjurător / educativ, rezolvând probleme și/sau aplicând informația dobândită în situații noi.

Principiile care stau la baza construirii strategiilor didactice interactive sunt: elevii își construiesc propriile înțelesuri și interpretări ale instruirii; scopurile instruirii sunt discutate, negociate, nu impuse; sunt promovate alternativele metodologice de predare-învățare-evaluare; sarcinile de învățare vor solicita informații transdisciplinare și analize multidimensionale ale realității; evaluarea va fi mai puțin criterială și mai mult reflexivă, integrând metode alternative de evaluare; sunt promovate învățarea prin descoperire și rezolvarea de probleme.

Învățarea interactiv-creativă este o formă specială a învățării școlare, apărută din necesitatea tinerei pasului școlii cu noile transformări existente și preconizate, în viața și activitatea social-umană, în complexitatea epocii contemporane.

Condițiile și situațiile specifice care pot duce la dezvoltarea spiritului investigativ, a gândirii divergente, a atitudinii creative și active în școală, pot fi considerate următoarele: încurajarea elevilor să pună cât mai multe întrebări; limitarea constrângerilor și a factorilor care produc frustrare; stimularea comunicării prin organizarea de discuții și dezbateri între elevi, între profesor și elevi; activizarea elevilor prin solicitarea lor de a opera cu idei, concepte, obiective în vederea reconsiderării acestora și a emiterii de noi variante; cultivarea independenței cognitive, a spontaneității și a autonomiei în învățare; stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de căutare a alternativelor; posibilitatea de a contesta „lămuritul” și „nelămuritul” în lucruri și în fapte.

Activitățile propuse elevilor în scopul sporirii gradului de implicare activă și creativă în școală trebuie să asigure: 1. Stimularea gândirii productive, a gândirii critice, a gândirii divergente și laterale; 2. Libertatea de exprimare a cunoștințelor a gândurilor, a faptelor; 3. Utilizarea talentelor și a capacităților specifice fiecărui individ în parte; 4. Incitarea interesului către nou, necunoscut și oferirea satisfacției găsirii soluției după depunerea unui efort de căutare de către elev; 5. Exersarea capacităților de cercetare, de căutare de idei, de informații, de posibilități de transfer de sensuri, de criterii de clasificare; 6. Dezvoltarea capacității de organizare de materiale, de idei, prin întocmirea de portofolii asupra activității proprii, de colecții de cuvinte, de obiecte, de contraste; 7. Educarea capacității de a privi altfel lucrurile, de a-și pune întrebări neobișnuite despre lucruri obișnuite.

Lecția de predare-învățare devine astfel „o aventură a cunoașterii” în care copilul participă activ, după puterile proprii, întâlnind probleme și situații dificile, examinându-le și descoperind soluții plauzibile. Rolul profesorului este cel de stimulare și dirijare. El trebuie nu numai să organizeze spațiul și activitatea, ci și să participe alături de elevi la elaborarea cunoștințelor, să servească drept model în legăturile interpersonale și să încurajeze interacțiunile cooperante dintre elevi; să-i îndrume cum să-și folosească timpul, spațiul, echipamentul și materialele; să ajute individul sau grupul să extragă din experiențe informațiile necesare, valorile și să le interpreteze și evalueze.

Instruirea este mediată de mediul social în care elevii interacționează unii cu alții. Orice individ, deci și elevul, își construiește cunoașterea prin intermediul propriei înțelegeri și nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Această construcție proprie este favorizată însă, direct sau indirect, de interacțiunea cu ceilalți, care la rândul lor învață. Adevărata învățare permite

transferul achizițiilor în contexte noi, nu doar prin implicare activă sau individual activă, ci prin aplicarea unor strategii interactive. Reciprocitatea este un stimulent al învățării când este aplicată în cadrul unui grup, în vederea obținerii unui rezultat. Sarcinile în care membrii grupului depind unul de altul pentru obținerea rezultatului urmărit implică elevii mai mult în actul învățării, dezvoltă dorința de a împărtăși celorlalți ceea ce experimentează, de a explica și chiar „preda” ceea ce au învățat.

Gruparea aleatorie a elevilor, în procesul instruirii interactive, se poate face prin diferite modalități: pe baza unor cartonașe cu numere, simboluri, jetoane cu animale, frunze colorate, **în funcție de materialele pe care le folosim**- fișe de lucru de diferite culori, etichete cu simboluri, etc. Ținând cont de nevoile elevilor și de obiectivele propuse, gruparea se poate face și după criterii de diferențiere - stil de învățare, tip de inteligență, afinitate artistică.

Metodele pentru o învățare interactivă se pot clasifica în: a) metode care valorifică experiența proprie a elevului, dezvoltă competențe de comunicare și relaționare: brainstormingul, ciorchinele, rețeaua de discuții, dezbateră, jocul de rol, știu- vreau să știu- am învățat, diagrama Venn, tronul interviatului, eseul de 5 minute, SINELG etc. b) metode care stimulează gândirea și creativitatea: studiul de caz, rezolvarea de probleme, jocul didactic, pălăriile gânditoare, diamantul, cadranele, cvintetul, explozia stelară etc.; c) metode prin care elevii învață să lucreze productiv, dezvoltându-și abilități de colaborare: mozaicul, gândiți - lucrați în perechi - comunicați, cafeneaua, cubul, proiectul de grup, bulgărele de zăpadă, pălăriile gânditoare etc.

Utilizarea strategiilor didactice interactive asigură o metodologie diversificată, bazată pe îmbinarea activităților de învățare și muncă independentă cu activitățile de cooperare, antrenează intens toate procesele psihice și de cunoaștere ale elevilor, asigură condiții optime de afirmare individuală și în echipă, dezvoltă gândirea critică, motivația pentru învățare și permite evaluarea propriei activități.

Bibliografie:

CERGHIT, Ioan, 2002, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, București: Editura Aramis.

OPREA, Crenguța-Lăcrămioara, 2007, *Strategii didactice interactive*, București: E.D.P.R.A.

ECHILIBRUL - FACTOR DETERMINANT ÎN PRACTICAREA EXERCITIULUI FIZIC

Prof. Ghețea Adriana

Școala Gimnazială nr. 12 „B.P.Hasdeu” Constanța

Funcția echilibrului este mereu și pretutindeni prezentă atât în practicarea exercițiului fizic, cât și în activitatea cotidiană umană, pentru a realiza, în cele mai variate situații, formula poziției celei mai sigure și mai economicoase, pentru a oferi sprijinul cel mai rezistent segmentelor corpului, pentru a regla întinderea sau elasticitatea țesuturilor și pentru a doza contracția și relaxarea musculară, în sfârșit pentru a crea condiții mecanice necesară celor mai variate mișcări de forță sau de rezistență, de viteză sau de abilitate.

Echilibrul constituie o condiție mecanică indispensabilă motricității și o funcție de bază în activitatea practică, statică și dinamică a omului. Această funcție asigură stabilitatea pozițiilor și orientează mișcarea pe coordonatele spațiului, întărind și dirijând relațiile reciproce dintre organism și mediu. „*Echilibrul este, în esență, o funcție mecanică, dar care se poate realiza numai pe cale fiziologică*”¹.

Echilibrul normal este condiționat de intensitatea anatomică a aparatului locomotor și a unui mare număr de elemente ale sistemului nervos periferic și central. O parte din elementele aparatului locomotor ca: oasele, articulațiile și unele țesuturi periarticulare, participă pasiv la menținerea echilibrului, altele, ca mușchii și nervii sunt elementele active cele mai importante ale acestei funcții.

Funcția echilibrului se conduce după legi mecanice precise, care însă se cercetează destul de greu, datorită complexității proceselor din corpul omenesc.

Dintre forțele care acționează permanent asupra unui corp ce se află într-o poziție oarecare, cele mai importante sunt: forța propriei greutate care, corespunde acțiunii de atracție a Terrei sau forța gravitațională, și reacțiunea reazemului sau acțiunea inversă a presiunii corpului asupra suprafeței de sprijin. În cazul cel mai simplu atât forța greutății proprii, cât și reacția reazemului, trec prin centru de greutate al corpului și se anihilează reciproc. Se afirmă că în acest

¹ Bratu A. I. (1985) – *Deprinderi motrice de bază*, Ed.Sport-Turism, București

caz, suma acestor forte este egală cu zero, că tendințele la schimbare sau că momentele de rotație ale forțelor sunt nule.

Poziția fixă, echilibrată a corpului este deci rezultatul echilibrării acestor forțe opuse. Dar corpul uman este mobil, își schimbă continuu poziția, se mișcă în toate sensurile². În timpul mișcării, centrul de greutate al corpului în ansamblu și centrele de greutate ale segmentelor lui anatomice se deplasează mai aproape sau mai departe de baza de sprijin. Când nu se mișcă întregul corp, părțile nemișcate asigură reazemul pentru părțile care se mișcă. Pentru păstrarea sa, restabilirea echilibrului în aceste condiții schimbătoare este nevoie de acțiuni neuro-musculare, de reacții prompte și precise chiar de acțiuni de preîntâmpinare a schimbărilor sau momentelor forțelor ce se vor declanșa în timpul mișcării.

Corpul omenesc este un sistem complex, de pârghii mobile, cu numeroase momente de forță și acțiune simultană și succesivă, îngreunată și complicată de acțiunea forței de inerție a segmentelor în mișcare.

Mecanismul de mișcare este complex, la el participând nu numai sprijinul pe verticală al segmentelor corpului, ci și elementele compensatorii, ca de exemplu, curbura coloanei vertebrale, forțele de tracțiune sau de întindere a ligamentelor, capsulelor articulare și ale altor țesuturi periarticulare, dar mai ales folosirea în mare măsură a elasticității musculare și a altor țesuturi de contenție, care servesc la menținerea echilibrului fără prea mare cheltuială de energie. Aceste mijloace economice, mai puțin studiate, au totuși cea mai mare contribuție la menținerea echilibrului corpului.

Cu toată marea valoare pentru echilibru a elementelor pasive, această funcție nu este desăvârșită fără participarea elementelor active - mușchi sau nervi. Activitatea comună a mușchilor și nervilor, cunoscută din fiziologia aparatului de susținere și mișcare, este mai strânsă și mai unită în funcție de echilibru.

Necesitatea echilibrului în economia motoare a corpului, a determinat un întreg proces de adaptare structurală și funcțională a acestor elemente. În mușchi și nervi au apărut diferențieri și modificări structurale și funcționale în sensul specializării pentru acest rol. Anatomicștii vorbesc de mușchii cu structură specifică funcției de sprijin și echilibru, fiziologii atribuie tonusului

² **Epuran M., Horghidan V.** (1997) – *Psihologia Educației fizice*, Universitatea Ecologică, București

muscular și unor forme speciale de contracție, rolul de elemente active în menținerea echilibrului.

Atitudinea corpului se dezvoltă în strânsă legătură cu funcția echilibrului. În cazul echilibrului perfect, vorbim de o atitudine corectă a corpului.

Fiziologii admit că, „o bună parte dintre mușchii scheletici participă la menținerea echilibrului corpului”³. Această activitate nu este nici calitativ și nici cantitativ neglijabilă. Analizând mai îndeaproape participarea mușchilor la funcția de echilibru, constatăm că activitatea acestora este destul de complexă și diferențiată. Prin contracții concentrice și excentrice, mușchii înving forțele antagoniste sau, cedează în fața lor. Pentru ca acest joc continuu al forțelor mecanice să fie întreținut, mușchii sunt pregătiți să facă față în orice moment schimbărilor care survin. Fără această impresionată gamă de contracții și relaxări, statice și dinamice, sinergice și antagoniste, perfect dozate și adaptate, nu ar putea exista concursul permanent și eficient al sistemului nervos periferic și central și mai ales ale organelor specializate ale analizatorului motricității.

De la periferia corpului, prin organele receptoare din piele și straturile de țesuturi subcutanate din mușchi și tendoane, din capsule și ligamente articulare, cerebel și scoarța creierului, trimit complexe de excitații ce informează despre contracțiile și relaxările mușchilor, întinderile și presiunile din țesuturi și articulații, schimbările de formă și poziție ale corpului, raportul dintre corp și părțile sale, dintre organism și mediu, precum și despre mișcarea segmentară sau globală.

„Elementele receptoare răspândite în întregul corp sunt antenele periferice ale analizatorului motor. Aceste organe receptoare sunt ajutate și controlate de altele și mai perfecționate ca: aparatul vestibular, aparatul auditiv și vizual. Astfel, funcția receptoare devine mai complexă, mai precisă, mai întinsă și mai adaptată”⁴.

Centrii medulari, cerebeloși și corticali, în care se prelucrează și coordonează munca receptorilor, devin organele analizatorului motric central, care realizează funcția de echilibru a corpului. Importanța acestor analizatori și componentelor lor, apare deosebit de evidentă când, din cauze patologice, se produce o defecțiune într-unul din sectoarele periferice sau centrale, care tulbură întreaga funcție motoare și mai ales echilibrul.

³ Epuran M., Horghidan V. (1997) – *Psihologia Educației fizice*, Universitatea Ecologică, București

⁴ Bratu A. I. (1985) – *Deprinderi motrice de bază*, Ed.Sport-Turism, București

Din cele prezentate mai sus, rezultă că cea mai dificilă sarcină a funcției de echilibru este, trecerea sistemului mobil al segmentelor corpului spre un sistem stabil. Acest lucru necesită încordare tonică sau contracția unor mari părți a mușchilor și un control continuu din partea analizatorului motor.

Sarcina pare ușurată în timpul executării unei mișcări complexe prin fixarea unor segmente ale corpului pentru a asigura reazemul necesar, dar contracția musculară rămâne multă vreme, iar inerția mișcării complică situația. În poziția socotită a fi cea mai fixă, observația atentă arată existența unor mișcări reduse dar continue - oscilațiile corpului. Imposibilitatea fixării absolute a corpului este una din cauzele care îngreunează păstrarea echilibrului, dar care duce la dezvoltarea acestei funcții la om.

Funcția de echilibru este influențată în poziții și mișcări nu numai de factori mecanici, ci și de elemente fiziologice și psihice, interne și externe, obiective sau subiective, simplifică sau complică și, în practică, ușurează sau îngreunează menținerea pozițiilor și executarea mișcărilor.

De menționat că, din punct de vedere biomecanic, starea de echilibru - conform legii echilibrului - se realizează atunci când proiecția verticală a centrului de greutate principal al corpului omenesc cade în interiorul bazei de susținere. Cum stabilitatea poziției este cu atât mai mare cu cât precizia centrului de greutate este mai aproape de centrul bazei de susținere pentru menținerea echilibrului, urmează ca activitatea tuturor grupelor musculare să fie coordonate în acest sens.

IMPORTANȚA COMUNICĂRII DIDACTICE - APLICAȚII PRACTICE

Prof. înv. primar Rotaru Nina

Liceul Tehnologic „Nicolae Dumitrescu” Cumpăna

Atunci când privim un arbore de la o oarecare distanță, avem impresia că toate frunzele sale sunt la fel. Dacă însă avem răgazul și înclinația necesară studiului atent, vom descoperi că sub aparenta identitate se ascunde o infinitate de forme, de detalii și nuanțe, fiecare frunză fiind la fel cu celelalte și unică în același timp.

Principiul diversității și unicității individuale este specific și naturii umane: simțim, gândim, înțelegem și acționăm fiecare în modul său unic și subiectiv. Fiecare persoană are diferite tipuri de inteligență. Ne gândim la oamenii pe care îi cunoaștem sau la personalitățile foarte talentate, pe care le admirăm: genii muzicale, atleți uimitori, scriitori străluciți, actori dramatici, pictori neînțeleși. Revenind cu gândul la copilărie, la perioada când eram școlari, ne amintim băiatul din ultima bancă, ce realiza schițe detaliate ale navelor spațiale; de fetița care îi lăsa pe toți în urmă la orele de sport sau stătea în prima bancă la toate orele de muzică; nu-l uităm nici pe clovnul clasei, cu nutrița lui haiosă și capacitatea unică de a spune povești hazlii, pe colegul pasionat de filozofie, care părea tot timpul a fi undeva departe, pierdut în visuri, preocupat de introspecție și de îmbunătățirea personalității proprii. Astfel putem spune că oameni diferiți au inteligențe diferite sau diferite combinații ale acestora, care le influențează modul de a învăța. Dacă ne gândim la copii, la oameni în general, ca la niște persoane care învață toată viața, ale căror capacități de învățare au puncte tari și slabe, putem îmbunătăți procesul de învățare dacă le arătăm celor ce învață cum să recunoască și să folosească diferențele lor educaționale. Copiii, de fapt, toți oamenii, învață mai bine atunci când privesc lucrurile din proprie perspectivă. Deși suntem capabili să învățăm în foarte multe stiluri, unele ni se potrivesc mai bine decât altele. De aceea, respectarea diferențelor individuale se impune ca un principiu director în orice activitate educativă.

Comunicarea are un statut cu totul special, constituindu-se în același timp, atât în premisă care condiționează buna desfășurare a procesului de instruire, dar și în rezultat sau produs cu parametri ridicați în situația când instruirea s-a desfășurat în condiții optime.

Comunicarea între persoane sau între grupuri joacă un rol esențial, de prim ordin. Ea este atât de importantă și utilă încât unii autori nu s-au sfiit s-o considere ca reprezentând unul dintre „elementele cheie” în definirea, înțelegerea și explicarea individului și chiar a societății. Prin comunicare individul se umanizează, își formează și își dezvoltă personalitatea, deoarece ea este cea care asigură transmiterea experienței sociale. De asemenea, comunicarea permite influențarea educativ-formativă a individului. În lipsa comunicării, individul rămâne la nivelul dezvoltării biologice, rămâne izolat, inapt pentru interacțiunea socială, privat de capacitatea de integrare în colectivitate.

Ion Negreț-Dobridor, în “Mitul lui Chyron” este de părere că „omul devine om doar prin educație, că omul are atâta omenie câtă Paideia are în el și că educația poate totul”.

Perfecționarea neîntreruptă a comunicării poate fi justificată și demonstrată cu argumente ce țin de importanța și de scopurile acesteia, fie că raportările se fac la nivelul individului ca entitate separată, fie că se vizează grupul ca grupare de indivizi sau chiar societatea în ansamblul sau în globalitatea ei. Încercând o inventariere a principalelor scopuri atribuite comunicării J.A. DeVito (1988, pp.12-14) consideră că printre cele mai importante ar putea fi enumerate următoarele:

- a) descoperirea personală (în interacțiunea cu alte persoane reușim să le cunoaștem și pe acestea, dar și pe noi înșine și în final să ne autoevaluăm mai exact);
- b) descoperirea lumii externe (prin intermediul comunicării se obțin informații despre obiectele și lucrurile lumii exterioare și în general despre semnificația și rostul acestora);
- c) stabilirea relațiilor cu sens (prin comunicare există posibilitatea de a stabili relații strânse cu alții în virtutea plăcerii pe care o oferă această oportunitate);
- d) schimbarea atitudinilor și comportamentelor (proces care nu se poate realiza în afara comunicării cu respectarea strictă a mecanismului care stă la baza acestui tip de achiziție și în care excelează mai ales prin eficiență și rapiditate mijloacele de comunicare în masă);
- e) joc și distracții (în sensul că prin comunicare individul poate beneficia de momente de destindere și relaxare, de organizare mai plăcută a loisirului etc.).

Autorul arată că acestea nu sunt singurele scopuri ale comunicării, dar sunt cele mai importante. Apoi, se pare că nu fiecare dintre ele este important, ci mai ales combinarea lor. Aceste scopuri afectează atât sinele personal cât și sinele altor oameni.

Un rol deosebit în viața oamenilor îl are comunicarea verbală, deci limbajul. Acesta, fiind o conduită de tip superior, restructurează până în temelii activitatea psihică a omului. El joacă un rol important, mediator în desfășurarea și dezvoltarea tuturor celorlalte mecanisme psihice, indiferent dacă acestea sunt conștiente sau inconștiente. Sub influența lui, percepția capătă sens, semnificație, se îmbogățește, se transformă în observație – ca percepție cu scop; reprezentările devin generalizate când sunt evocate sau formate cu ajutorul cuvintelor; fără limbaj nu se poate vorbi de formarea noțiunilor, judecăților și raționamentelor, fără el nu există abstractizări și generalizări, nu pot fi rezolvate probleme; formulările verbale sunt garanția memorării de durată; în combinatorica imaginativă, cuvintele apar ca vehiculatori de imagini;

voința este un proces de autoreglaj verbal, însăși personalitatea umană se formează și își exteriorizează mare parte din conținutul ei prin limbaj.

Limbajul devine astfel un fel de ax al sistemului psihic uman care face posibil fenomenul de conștiință. Rolul limbajului este atât de mare încât activitatea lui nu se întrerupe odată cu întreruperea comunicării cu alții, dimpotrivă, ea se păstrează pe tot parcursul stării de veghe (uneori sub forma limbajului interior) și chiar și în timpul somnului. Faptul că limbajul are un rol fundamental în activitatea psihică a omului poate fi demonstrat, printre altele, cu ajutorul unui experiment în care activitatea lui este perturbată.

Comunicarea didactică sau comunicarea interpersonală din perspectiva managementului clasei de elevi a fost definită de Level & Galle ca „o comunicare a elementelor cognitive, afective cu scopul de a transmite informația, a inspira o credință, a induce o emoție sau a da la iveală un comportament printr-un proces alternant de interacțiune între scris, vizual, nonverbal, vocal, auditiv, simbolic și comportament”.

În clasele mici în structura metodelor active își găsesc cu maximă eficiență locul jocurile didactice care constituie puntea de legătură între joc ca tip de activitate dominantă în care este integrat copilul în perioada preșcolară și activitatea specifică școlii - învățarea.

Pentru copil Jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții; jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și, în consecință poate să acționeze.⁵

După Piaget, formele esențiale de joc sunt⁶:

- jocul de exercițiu senzorio-motor;
- jocul de simbolism.

Prin aceste forme jocul este o asimilare a realului în activitatea proprie oferindu-i acestei activități materialul necesar și transformând realul în funcție de necesitățile Eului.

Jocurile didactice au ca punct de plecare noțiunile dobândite de elevi la momentul respectiv, iar prin sarcina dată, aceștia sunt puși în situația să elaboreze diverse soluții de rezolvare, diferite de cele cunoscute, potrivit capacităților individuale, accentul căzând astfel nu pe rezultatul final cât pe modul de obținere al lui, pe posibilitățile de stimulare a capacităților intelectuale și afectiv-motivaționale implicate în dezvoltarea acestora.

⁵ Ed. Claparede, Psihologia copilului, p. 120.

⁶ J. Piaget, Psihologia inteligenței, p. 123

Jocul didactic imprimă activității un caracter mai viu, mai atrăgător aducând varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și de bucurie, de divertisment și de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiseli.

Sarcina didactică reprezintă esența activității, antrenând intens operațiile gândirii: analiza, sinteza, comparația dar și ale imaginației. Sarcina didactică constituie elementul de bază prin care se transpune, la nivelul elevilor, scopul urmărit în activitatea respectivă.

Materialul didactic trebuie să fie variat, cât mai adecvat conținutului jocului, să slujească cât mai bine scopul urmărit. Astfel, se pot folosi: planșe, folii, fișe individuale, cartonașe, postere etc.

Organizarea judicioasă a jocului didactic are o influență favorabilă asupra ritmului de desfășurare al acestuia, asupra realizării cu succes a scopului propus.

Desfășurarea jocului didactic cuprinde, de regulă, următoarele faze⁷: introducerea în joc (discuții pregătitoare); anunțarea titlului jocului și a scopului acestuia; prezentarea materialului; explicarea și demonstrarea regulilor jocului; fixarea regulilor; executarea jocului de către elevi; complicarea jocului; introducerea unor noi variante; încheierea jocului (evaluarea conduitei de grup sau individuale).

Exemplul 1: Poștașul

Scopul: îmbogățirea și precizarea vocabularului

Sarcina didactică: să alcătuiască corect propoziții după cerințe

Materialul didactic: costum și plicuri cu scrisori

Desfășurarea jocului: poștașul împarte scrisorile copiilor, elevii denumesc semnul de punctuație din jeton și alcătuiască o propoziție corespunzătoare semnului.

Exemplul 2: Cine știe , câștigă!

Scopul: îmbogățirea și precizarea vocabularului

Sarcina didactică: să alcătuiască corect propoziții după cerințe

Materialul didactic: fișe de lucru individual sau pe echipe

Desfășurarea jocului: se poate realiza sub formă de concurs; câștigă echipa care a scris cele mai multe tipuri de propoziții (enuțiative, interogative, exclamative).

Exemplul 3: Cum am rostit?

⁷ Ș. Antonovici, G. Micu, Jocuri interdisciplinare, p. 55-50. Exemplele sunt din activitatea personală

Scopul: sesizarea intonației și corelarea cu semnul de punctuație corespunzător

Sarcina didactică: identificarea corectă a propozițiilor în vorbire

Materialul didactic: cartonașe cu semnele de punctuație

Desfășurarea jocului: învățătorul rostește mai multe propoziții iar elevii arată cartonașele cu semnele de punctuație corespunzătoare intonației fiecărei propoziții.

Exemplul 4: Scrisoarea buclucașă

Scopul: folosirea corectă a ortogramelor

Sarcina didactică: identificarea greșelilor din text

Materialul didactic: planșă și cartonașe

Desfășurarea jocului: se prezintă planșa pe care s-a scris intenționat cu greșeli de ortografie. Elevii trebuie să identifice greșeala și s-o corecteze, lipind peste ea cartonașul cu scrierea corectă.

„Maria ma dus în parc. Acolo s-a întâlnit cu colega de bancă. Aceasta a întrebat

Vrei să culegem flori s-au mergem la cofetărie?”.

Activitatea de învățare de tip școlar se desfășoară într-un cadru situațional extrem de complex, care cuprinde componente numeroase ca: potențialități intelectuale, reacții afective, predispoziții, aptitudini. Pornind de la premisa că în fiecare elev există anumite tendințe pozitive nespecifice legate de trebuința de reușită, de împlinire, de competență, în școală se pot crea anumite situații care să stimuleze, să amplifice aceste resurse și să influențeze astfel eficiența învățării.

Dincolo de caracteristicile ce țin de personalitatea elevului și de funcționarea școlii, se ascund multe alte determinări de ordin economic, cultural, social, juridic etc. Este adevărat că incapacitatea elevilor de a se adapta la cerințele școlare, manifestată în conduitele de devianță școlară, se leagă cel mai direct de caracteristicile școlii, de incapacitatea ei de a se adapta la evoluțiile lumii exterioare. Nu trebuie scăpat din vedere faptul că elevii ajung în școală inegal înarmați în fața culturii școlare, precum și faptul că ei vin în contact pe toată durata școlarizării și cu alți factori ai educației, că reacționează și alte influențe educative decât cele care emană dinspre școală.

Alături de familie, școala reprezintă un agent important al socializării tinerei generații, facilitând învățarea și interiorizarea modelelor normative recunoscute de societate.

Bibliografie

1. Iucu, Romiță, „Managementul clasei de elevi”, Editura Polirom, Iași, 2006;
2. Frunză, Virgil, „Teoria comunicării didactice”, Editura Ovidius University Press, Constanța, 2003;
3. Robu, Maria, „Empatia în educație. Necesități pedagogice moderne”, Editura Didactica Publishing House, București, 2008;
4. Zlate, Mielu, „Fundamentele psihologiei ”, Editura Pro Humanitate, București 2000.

RELAȚIA DINTRE EDUCAȚIA FORMALĂ/ NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ

Prof. Savin Mirela
Liceul Teoretic Mihail Kogălniceanu

În mod tradițional, educația oferită de școală a fost considerată ca fiind o *educație formală*, activitățile educative organizate de alte instituții, cum ar fi muzeele, bibliotecile, cluburile elevilor, drept *educație nonformală*, iar influențele spontane sau neorganizate din mediu, familie, grup de prieteni, mass-media, drept *educație informală*.

Această delimitare între cele trei forme ale educației este una pur teoretică, în practică acestea funcționând ca un complex ale cărui granițe sunt greu de trasat. Pe de o parte, în ultima perioadă asistăm la o dezvoltare și la o încercare de „formalizare” a educației nonformale, care se apropie din ce în ce mai mult de spațiul școlar. Pe de altă parte, școala, ca instituție, a răspuns provocărilor sociale prin lărgirea sferei de activitate și prin inițierea unor parteneriate cu societatea civilă, comunitatea locală sau cu diferite instituții culturale. Aceasta deoarece învățarea nu este legată numai de școală.

Termenul cel mai obișnuit și care s-a suprapus multă vreme peste sensul educației este cel de *educație formală* sau *școlară*. Semnificația corectă este cea de educație intenționată,

organizată, sistematică și evaluată, încredințată unor educatori cu o pregătire specială și în instituții specializate (grădinițe, școală, universitate). Aceasta **este principala formă de educație în prezent.**

Se referă la ansamblul acțiunilor sistematice și organizate, elaborate și desfășurate în cadrul unor instituții de învățământ specializate (școală, universitate etc.) în scopul formării personalității umane. În acest context – educația și instruirea sunt explicite, desfășurate în scopul atingerii unor obiective clar formulate, iar procesul educativ se caracterizează prin intensitate, concentrare a informațiilor și continuitate.

Pregătirea elevilor este elaborată în mod conștient și eșalonat, fiind asigurată de personal calificat, pregătit în acest sens. Informațiile transmise sunt atent selecționate, se caracterizează prin: exactitate și rigurozitate științifică, permițând o asimilare sistematizată a cunoștințelor și facilitând dezvoltarea unor abilități și deprinderi necesare integrării individului în societate.

Trăsăturile caracteristice ale educației formale: formă de educație instituționalizată; se realizează prin intermediul procesului de învățământ, cu finalități educaționale explicite, formulate prin idealul educațional, este expusă și influențată de cerințele sociale și uneori politice; presupune prezența și acțiunea unui corp profesoral specializat; dispune de o acțiune de evaluare care este administrată în forme, moduri și etape stabilite anume pentru a facilita reușita școlară, succesul formării elevilor; procesul educațional se realizează prin intensitate, concentrare a informațiilor și continuitate, care la rândul lor produc schimbări la nivelul experiențelor de cunoaștere, afectiv-emoționale și acționale ale elevilor; permite o asimilare sistematică a cunoștințelor și ajută dezvoltarea unor capacități, a unor priceperi, a unor deprinderi, a unor aptitudini, atitudini necesare individului la integrarea lui în societate; se realizează pe baza unor: planuri, programe și manuale școlare, ținând cont de orare, evaluări.

Prezintă o serie de avantaje: oferă posibilitatea realizării unei evaluări individualizate de tip formativ și dezvoltarea sistematică a deprinderilor de muncă intelectuală ale celui care este educat, dar și dezavantaje: centrarea excesivă pe realizarea competențelor prevăzute de programa școlară și restrângerea libertății de acțiune a elevului, fapt ce poate duce la apariția dezinteresului, plictiselii sau a monotoniei.

Educația nonformală (<lat. *nonformalis* = în afara unei forme speciale, oficiale), reprezintă un ansamblu de acțiuni și influențe educative, structurate, organizate și instituționalizate, dar desfășurate în afara sistemului de învățământ (vizite de studiu în țară sau în alte țări, mese

rotunde, ateliere teoretice și practice – pictură, muzică, fotografie, graffiti, teatru, IT; activități culturale – vizite la muzee, centre culturale; jocuri interculturale – Derdienii, Trenul European; jocuri de cooperare, discuții în grupuri mici sau în plen despre probleme care îi preocupă pe tineri la ora actuală; taberele pentru elevi și pentru studenți, cluburile elevilor sau casele studenților, proiectele inițiate de organizații nonguvernamentale sau de alte instituții.

În cadrul educației nonformale se disting două tipuri de activități, opționale sau facultative: activități parașcolare (e.g. de perfecționare, reciclare etc.) și activități perișcolare (e.g. vizite la muzeu, excursii, cercuri științifice etc), adică: educația complementară, (paralelă cu școala); educația suplimentară (cei care și-au întrerupt prematur studiile); educația de substituție (cei analfabeți), acțiuni caracterizându-se printr-o mare varietate și flexibilitate, oferind o mai bună posibilitate de paliere pe interesele și abilitățile, opțiunile particulare ale elevilor.

Educația nonformală se află în raport de complementaritate cu educația formală, tendința generală a instituțiilor școlare fiind de extindere a competențelor dincolo de zidurile lor și de asumare a unui rol activ în comunitate. Caracteristicile care conferă un pronunțat caracter formativ acestor activități sunt marea varietate și flexibilitate, caracterul opțional sau facultativ, diferențierea conținuturilor și a modalităților de lucru în funcție de interesele și capacitățile persoanelor.

Obiective specifice acestei forme de educație: susținerea celor care doresc să-și dezvolte cunoștințele în anumite domenii; susținerea populației pentru a exploata mai bine resursele locale sau personale; alfabetizarea; desăvârșirea profesională sau inițierea într-o nouă activitate; educația pentru sănătate sau pentru timpul liber reprofesionalizarea etc.

Caracteristici: educatorii joacă un rol mai discret, apar ca animatori sau moderatori; marea majoritate a activităților educative de acest fel nu sunt urmate de evaluare; conținuturile sunt în funcție de opțiunile, dorințele elevilor.

Prezintă o serie de avantaje: permite lărgirea orizontului cultural, îmbogățirea cunoștințelor din anumite domenii, dezvoltarea unor aptitudini și interese speciale; spațiu instructiv-educativ mult mai flexibil decât cel strict școlar, oferă o mai mare libertate de acțiune individului, dar și dezavantaje: absența unor demersuri evaluativ sistematice (poate duce la acumularea unor lipsuri). Acestea au ca scop: informarea, formarea-dezvoltarea, destinderea-recreerea și divertismentul-distrația.

Trebuie precizat faptul că se recomandă alternarea educației nonformale cu cea formală. De asemenea, **educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație** prin: valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional; oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil și mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene; participare voluntară, individuală sau colectivă; modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor - gama largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe; dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi; pe lângă informațiile și competențele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activitățile nonformale, elevii își dezvoltă și capacități organizatorice, capacități de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme; un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Educație informală (<lat. *informis/ informalis* = spontan, neașteptat) ***sau incidentală*** este acea educație cu caracter spontan și nesistematic (programe TV, concerte, diverse situații cotidiene), care se realizează prin contactele directe ale individului cu mediul social, de cele mai multe ori aceste influențe fiind hotărâtoare în evoluția individului. Această formă **precede și depășește ca durată și experiență educația formală și ar trebui să constituie substanța și temeiul educației**. Cele mai semnificative mesaje informale sunt transmise prin mass-media.

Trebuie precizat faptul că informațiile și cunoștințele transmise în cadrul educației informale sunt aleatorii, neselectate în funcție de valoarea lor euristică și achiziționate de cele mai multe ori involuntar din contextul social al individului (mass-media, întâlniri etc)

Inițiativa învățării în cadrul acestei forme de educație revine individului, educația are un caracter voluntar, iar grilele de evaluare sunt altele decât în educația formală, reușita sau succesul este dat de competențele dobândite în anumite domenii.

De asemenea, în cazul educației informale sistemul cognitiv, aptitudinal și atitudinal al individului este organizat și structurat într-o manieră care să permită ulterior receptivitatea față de informațiile și valorile vehiculate, prin intermediul educației nonformale sau informale.

Prezintă o serie de avantaje: oferă individului o mai mare libertate de acțiune și posibilitatea de a gestiona procesul de formare al propriei personalități, dar și dezavantaje: nu

există un control, o exigență în ceea ce privește informațiile preluate, astfel încât doar individul este în măsură să decanteze veridicitatea, exactitatea, corectitudinea informațiilor preluate.

În ceea ce privește relația dintre cele trei forme de educație (educație formală - educație nonformală - educație informală), aceasta constituie o problemă complexă, rolul și datoria profesorului fiind acela de a valorifica și informațiile, achizițiile informale ale elevilor.

Cele trei tipuri de educație au câmpuri proprii de acțiune în cadrul procesului de învățământ, au funcționalități diferite și îngăduie nu numai extensiunea, ci inclusiv întrepătrunderea între aceste forme de educație. Toate trei au de câștigat prin înglobarea influențelor provenite de la celelalte forme de educație, dar ele trebuie să aibă în vedere finalitățile educației formale. În prezent, educația nu se mai reduce la cea de tip școlar (formal), școala nu ignoră mesajele celorlalte tipuri de educație, din contră înglobează informațiile și experiențele acumulate de elevi în timpul liber. Informațiile vin în completarea și întărirea activității desfășurate în procesul instructiv-educativ.

De asemenea, educația formală ghidează, completează și corectează achizițiile obținute prin intermediul educației informale și nonformale, ea exercitând o funcție integrativă, de sinteză, e diferitelor experiențe trăite.

O serie de autori propun anumite modalități de articulare a educației formale, nonformale și informale, cum ar fi: lecții tematice sau lecții cu deschidere spre informația obținută de elevi în cadrul informal (e.g. lecție de botanică – tema „Specii de brazi”, ținută după o ieșire în prealabil cu elevii la pădure, unde au fost identificate anumite specii de brazi); lecții și echipe de profesori (biologie-chimie-fizică) pregătite pentru a oferi informații care vin în completarea informațiilor obținute de elevi în cadru informal (filme, emisiuni Tv) referitor la cosmos, oceane etc.; ore de educație morală sau dirigenție care abordează probleme concrete; orele de filosofie, când au deschidere spre problematica muncii contemporane și a vieții; folosirea metodelor care leagă învățarea în clasă cu învățarea independentă; unele activități extrașcolare (e.g. cercuri, excursii didactice).

În loc de concluzie, afirmăm faptul că impactul acestor experiențe educaționale, indiferent de sursă, nu poate fi total dacă nu se asigură *continuitatea și întărirea lor reciprocă*. Dar, în realitate, aceste educații rămân „paralele”, fapt care întreține și accentuează ruptura dintre școală și realitatea psihosocială.

EVALUAREA ȘCOLARĂ

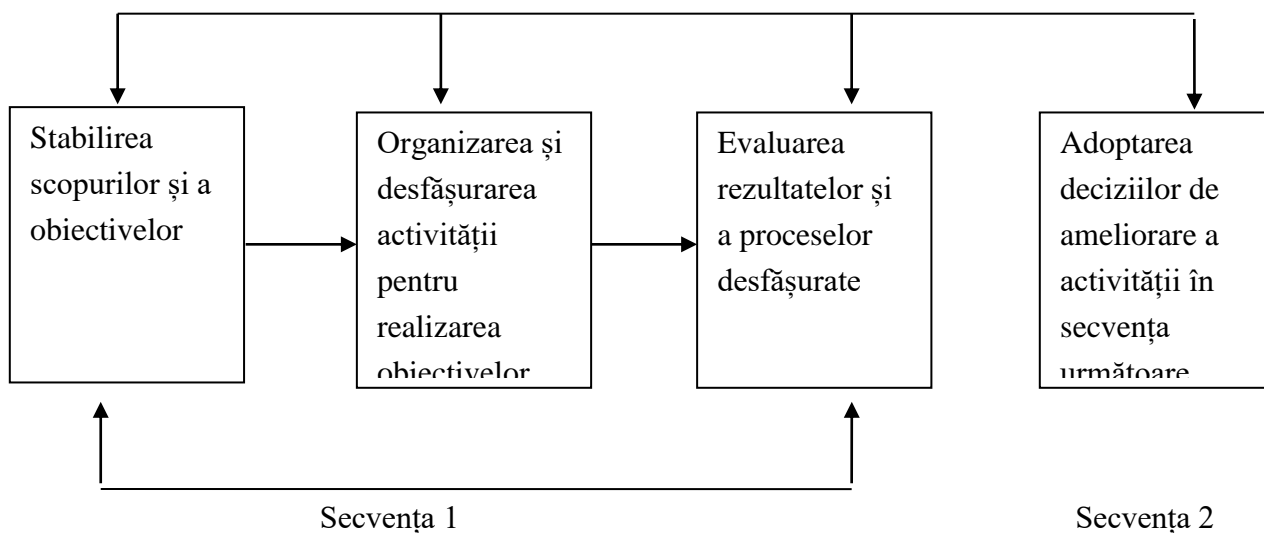
Prof. înv. pr. Ciobanu Claudia Veronica
Școala Gimnazială nr. 16, *M.I. Dobrogianu*

Evaluarea este analizată din punct de vedere conceptual de exegeți mai mult din prisma procesualității sale, al funcționalității, al rolurilor sale în raport cu elevii. Evaluarea are ca scop să depisteze informațiile necesare pentru autoreglarea și remedierea celorlalte acțiuni. Toate componentele procesului instructiv-educativ sunt puse în evidență prin rezultatele evaluării. Efectele activității desfășurate sunt cunoscute în urma evaluării, de aceea evaluarea nu trebuie privită ca element distinctiv al procesului de învățământ, ci mai degrabă ca un proces continuu care însoțește predarea și învățarea.

Ion T Radu, cel mai autorizat specialist în domeniu, consideră că „acțiunea de evaluare face parte din ansamblul teoriei educației sau mai exact teoria evaluării - ca sistem de concepții, principii și tehnici referitoare la măsurarea și aprecierea rezultatelor școlare și a procesului didactic”.

Ioan Cerghit: ”A evalua înseamnă a enunța o judecată de valoare, după criteriile precis stabilite, cu privire la o entitate determinată, în scopul adoptării unei decizii referitoare la ameliorarea sau viitorul acestei entități”.

Inter-relaționarea dintre predare, învățare și evaluare este prezentată în didactică astfel:

Din perspectiva structurii de realizare a învățării evaluarea implică trei strategii de abordare, cu o distribuire bine definită în timp:

- Evaluarea inițială ce se realizează la începutul unei secvențe de instruire – a se nota aici că nu coincide doar cu evaluarea la început de an școlar, ci este cu precădere o evaluare realizată la început de capitol, modul, lecție, și se distinge prin sarcina bine-definită de identificare a ceea ce cunosc copiii despre conținuturile respective, și permite realizarea unui plan de prognoză.
- Evaluarea continuă distribuită pe tot parcursul secvenței de învățare – fie aceasta modul, capitol sau lecție - și este definită de sarcina de reglare și autoreglare. Este necesară pentru ca profesorul să poată interveni imediat acolo unde este necesar.
- Evaluarea sumativă ce finalizează fiecare secvență de învățare, este cea care însumează rezultatele obținute pe tot parcursul activității.

Din punct de vedere acțional evaluarea se distribuie pe trei operații distincte:

1. Măsurarea fenomenelor pe care le vizează;
2. Aprecierea datelor obținute;
3. Notarea rezultatelor în baza unor criterii și standarde prestabilite.

Măsurarea – ca etapă inițială a evaluării – trebuie să fie bine organizată în sens intensiv, operativ, pentru a putea asigura etapei următoare mai mult timp de desfășurare. Caracterul intensiv este asigurat prin îmbinarea factorilor care permit măsurarea anumitor achiziții realizate de elevi. Caracterul operativ este dat de folosirea probelor standardizate care asigură măsurarea exactă a rezultatelor învățării.

Aprecierea datelor obținute este o etapă extensivă, ce permite diagnoza și predicția, prin asumarea unor decizii parțiale. Se realizează o transpunere a datelor obținute în aprecieri calitative generate în baza unor standarde de evaluare clare și prestabilite. Deciziile parțiale pot confirma sau ajusta evaluarea realizată, dând credibilitate evaluării – la modul general – ce au aplicabilitate dacă sunt însoțite de criterii de diferențiere și comparare.

Notarea rezultatelor verifică activitatea de măsurare și apreciere la nivelul deciziei finale oficializată în mod formal prin notă sau calificativ. Această ultimă etapă este cea care dă veridicitate întregului proces de evaluare și conferă acestei caracter:

- Obiectiv – prin raportarea la obiective și standarde prestabilite;
- Cumulativ – prin însumarea deciziilor parțiale
- Deschis – prin linia de perspectivă oferită individual elevului.

Bibliografie

Cerghit I. , *Sisteme de instruire alternative si complementare*, Editura Polirom, Iași, 2008, p 126
 Cerghit I., Radu I. T., Popescu E., Vlăsceanu L, *Didactica – manual pentru clasa a X-a - școli normale*, EDP, 1996, p 123
 Radu I. T., *Didactica*, EDP, 1995, p 43

COMUNICARE ȘI ICONURI CULTURALE

prof. Mihaela AIRINEI

Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

În căutarea desenului din covor...

1. Fotografia – arta de a fura timpului un crâmpei dintr-o unică și irepetabilă clipă

Fotografia este vrajă, este dragoste, amintire... fotografia e un miracol ce poate reconstrui *punțile* între cei care nu sunt aproape...

Cu o etimologie grecească, literalmente se poate traduce *prin a picta cu lumină*. În vorbirea curentă se folosește termenul de *image*. Astăzi, lexemul *fotografie* are o triplă semnificație: este tehnica care poate crea imagini sub acțiunea luminii, este o imagine obținută prin această tehnică, este o ramură a artei grafice care folosește această tehnică.

Fotografia este filtru al realității, dar, în egală măsură, și realitate pictorial imaginară. Prin perfecționare, aparatul foto a devenit pentru om un „al treilea ochi”, care funcționează printr-un limbaj propriu – o nouă *lingua universalis*. Putem spune că noi trăim într-un veritabil univers al fotografiei: în societatea actuală se fotografiază mereu, pretutindeni, orice observator de imagini fotografice este și fotograf și fotografiat.

Imaginea este produsă prin acțiunea luminii pe care o reflectă fragmentul de realitate prins în obiectivul aparatului. Poți fotografia doar ceea ce reflectă lumina, deci ceea ce există în mod real. Raportul este explicat astfel de Roland Barthes în studiul său *Camera luminoasă – însemnări despre fotografie: Orice fotografie este un certificat de prezență. Acest certificat este*

noua genă pe care a introdus-o inventarea sa în familia imaginilor. Această caracteristică face ca fotografia să fie prin excelență o imagine complexă plină, căreia nu i se mai poate adăuga nimic: Nu ne putem îndoi, văzând o scenă fotografiată, de faptul că lucrurile chiar s-au întâmplat. În credibilitatea acestei retrospecții vede filosoful noema simplă și clară a fotografiei: Acest lucru a existat cândva.

Barthes semnifică puterea de autentificare a trecutului prin fotografie și *legătura ombilicală* cu timpul pierdut, pe care ne-o asigură ea. Privind o fotografie din copilărie a mamei sale, reflectează: *Este pentru mine comoara de raze emise de mama mea când era copil, de părul, de pielea, de rochia, de privirea ei, în ziua aceea.* Scrutând altă dată portretul lui Baudelaire, are o impresionantă revelație: *Luminile care au emanat din chipul lui Baudelaire în momentul în care l-a surprins și l-a fixat pe vecie aparatul fotografic al lui Nadar mă ating încă neîndoielnic.* Se conturează aici o legătură magică împlinită prin fotonii desprinși cândva de pe obrazul lui, care *au emoționat* hârtia fixând *clipa de grație* și care vor reveni din imagine veșnic, către privitorul de acum și de mâine.

În același registru, fotografia mediază comunicarea peste timp primind o vibrație transcendențială dacă este privită cu finețea barthiană: *Fotografia este o emanație a referentului. Dintr-un corp real, care era acolo, au plecat radiații care vin să mă atingă pe mine, cel care sunt aici (...). O ființă dispărută vine să mă atingă la fel ca razele întârziate ale unei stele.*

O analiză mai recentă identifică însă și rezerve care ar putea relativiza teze mărturisirii de necontestat: *Fotografia asigură un grad de realitate (adevăr) pe care artele tradiționale nu și-l poate permite.* S-a exprimat chiar o apreciere mai tranșantă: *Cu siguranță, fotografia nu întotdeauna vede în realitate adevărul pur.*

Definițiile converg, oricum, spre recunoașterea primatului realității exterioare în geneza imaginii fotografice: *Fotografia este o felie subțire de spațiu și timp*, cadrulul acesteia fiind arbitrar, conform opțiunii fotografului: *Fotografia este contingentă pură și nu poate fi decât asta* (întotdeauna este reprezentat ceva). Din această perspectivă, **fotografia** poate fi privită ca **artă** chiar prin această fidelitate față de real, pentru că realitatea însăși ne poate oferi imagini artistice din cele mai frumoase sau expresive, care nu reclamă corecturi și estetizări.

Fiecare imagine fotografică expediază în eternitate clipa efemeră. Fotografia repetă la infinit ceea ce s-a petrecut o singură dată, „atunci” și „acolo”, fără a mai putea fi repetat vreodată. Pentru Roland Barthes inventarea fotografiei a făcut să înceteze pentru prima dată

reticența privind realitatea trecutului: *Trecutul este din această clipă la fel de sigur ca și prezentul, ceea ce se vede pe hârtie este la fel de sigur ca tot ce e palpabil*. Este vorba de un *real* ce nu mai poate fi atins. De aceea el numește **spectrum-ul** ca fiind imaginea-obiect imprimată pe hârtie fotosensibilă aidoma lui *asta a fost*. În acest context, dorește să facă o precizare, deși o consideră „scandaloasă”, probabil pentru că desfide accepțiunea comună: *Fotografia nu rememorează trecutul. Efectul pe care îl produce asupra mea nu e acela de a restitui ceea ce a fost abolit (de timp, de distanță), ci de a atesta că ceea ce văd a existat cu adevărat*.

Pentru Benedetto Croce, în 1902, fotografia, *dacă are ceva artistic, are în măsura în care transmite, cel puțin în parte, intuiția fotografului, punctul său de vedere. Și dacă nu e întru totul o artă e pentru că elementul natural rămâne mai mult dau mai puțin de neeliminat*. Era prima referință asupra fotografiei într-un tratat de estetică și ea deschidea o discuție care mai continuă și astăzi.

A decide dacă fotografia este sau nu artă înseamnă, mai întâi, a ști *dacă ea este capabilă de exprimare artistică*.

Roland Barthes crede că *fotografia poate fi într-adevăr o artă*, dar nu prin insistența fotografului de a rivaliza cu artistul, ci prin supunerea față de „retorica” (expresivitatea, sensul) imaginii.

* * *

În analiza sa, Barthes propune un nou vocabular și distinge trei **participanți la fotografie**:
- **spectrum** - *subiectul care este fotografiat, subiectul a cărui imagine este fotografiată*.

De câte ori mă așez în fața obiectivului, totul se schimbă: mă pregătesc să pozez. Vreau ca imaginea mea, schimbătoare, să coincidă cu un mine [abstract] și nu încetez să mă imit și ori de câte ori mă las fotografiat, sunt izbit de o senzație de neautenticitate, ca un subiect pe cale să devină obiect. Trăiesc o microexperiență a morții: devin cu adevărat un spectru.

- **operatorul** - *fotograful care manevrează aparatul fotografic*; neavând cunoștințe despre fotografie, Barthes comentează foarte puțin acest aspect;

- **spectatorul** - *persoana care privește fotografia realizată și care încearcă să înțeleagă*; în locul unei analize științifice, abstracte și generalizatoare, Barthes adoptă un stil personal și subiectiv.

Evenimente care declanșează afecte: **studium** - cuprinde suma de informații *comunicate* de fotografie și percepute de spectator. Prin studium autorul descifrează sensurile evidente,

comune, existente într-o fotografie, printr-o activitate conștientă. O a doua caracteristică identificată de Barthes este **punctum**, acel element care izbucnește din fotografie și îl *izbește* pe privitor; punctum-ul nu este rezultatul unei activități conștiente a spectatorului, el *sare din fotografie ca o săgeată și lovește spectatorul*. Punctum-ul *perturbă* studium-ul și *înțeapă, rănește, năvălește* în senzorialul spectatorului, unde se relevă brusc și integral, ca o *străfulgerare*.

2. Fotografia – *plimbare pe un portativ de sensibilitate*

(Fotografie de Elliott Erwitt⁸)

Fiecare vede ce are în inimă...

Fotografia rămâne un lucru fascinant ce se poate identifica cu un *timp oprit pe loc*, un *film înghețat*, un *film oprit*.

Întotdeauna am preferat fotografia alb-negru celei color. Frumusețea ei lăuntrică, datorată purității, puterea celor două non-culori la care se adaugă infinitatea tonurilor de gri pot surprinde un câmp perfect recognoscibil. Detaliile sunt mult mai fine. Mesajul fotografiei pare mult mai puternic. Contrastele, umbrele, formele și toate lucrurile sunt mult mai expresive în alb-negru, permițându-ne ***să vedem dincolo de factorul estetic***. Imaginile în alb și negru pot vizualiza cu maximă acuratețe forma obiectelor. Ele furnizează cele mai delicate efecte de clar-obscur și, totodată, permit sublinierea grafică a conturului („calități caligrafice”). Prin *compoziție* se creează o atmosferă intimă care va primi în permanență sugestii stimulative. Reprezentarea în

⁸ **Elliott Erwitt** – un maestru al fotografiei, faimos în întreaga lume pentru fotografiile sale alb-negru. Emoția și naturalețea sunt principiile de bază pe care le-a urmat mereu. Unicitatea fotografiilor sale provine dintr-o combinație subtilă de profunzime și ironie. Erwitt nu recunoaște fotografiile regizate, considerând că numai natura poate crea imagini perfecte. Fotografiază exclusiv pe film. Sursa: <http://eustiui.com/fotograficul-elliott-erwitt-maestrul-ironiei/>.

sine devine sursa de plăcere estetică. În acest caz, mintea intră într-un dialog permanent cu ochiul pentru a descoperi o lume *cu alți ochi...*

Fotograful face dovada înțelegerii celor trei elemente fundamentale ale imaginii: **lumina**, **compoziția** și **subiectul**. *Lumina* blândă (nondirecțională) produce un efect de învăluire a subiectului. Efectul este dat prin reflectarea luminii pe peretele-fundal. Lumina reliefează textura și contrastele dintre zonele puternic luminate (partea superioară a patului, peretele, chipul mamei) și conurile de umbră pline de mister. Insistența pe relief, textură, timp accentuează caracterul realist al scenei. Imaginea este mult mai narativă și stârnește un anume parfum de atemporalitate.

Liniile curbe predispun la blândețe, melancolie, gingășie, eleganță și în combinație cu cele drepte reprezintă întreaga paletă de sentimente și atitudini.

Ca semnificație, *albul* indică și îndrumă, iar *negrul* delimitează și conturează.

Fotografia alb-negru lasă imaginației noastre libertatea de a da culoare scenei.

Fotografia s-ar putea intitula *Maternitate*.

La primul contact, mesajul vizual este cel al unei mame ce își privește pruncul nou-născut așezat în mijlocul patului, într-o cameră sărăcăcioasă. Până aici fotografia funcționează la nivel indicial, ca o mărturie că locul și persoanele (mama și copilul său) au existat. Potrivit tezei lui Roland Barthes, se validează **studium**-ul, element de compoziție care ne provoacă o stare nevinovată de plăcere, pe care o trăim la admirarea unei reprezentări a relației filiale, în consens cu codurile pe care le-am asimilat și le folosim. Această stare generează posibilitatea trecerii către recunoașterea iconică, transfer care nu exclude, însă, pendularea alternativă și lejeră între indicial și iconicitate.

Fotograful trăiește sub imperiul momentului, dorind să surprindă, grație capacităților reactive și de anticipație, ineditul. Astfel, imaginea este „surprinsă”, „arestată”, „sechestrată” și redată admiratorilor, instantaneul fiind sortit să trăiască veșnic, să nu se mai termine niciodată. Există o anumită esență a momentului. Există în prezența fotografiei ceva spectral. Aduce în prezent ceea ce era *atunci*, (aici) *în viața mamei*. Acest „fragment de realitate” fixează un anumit moment. În acest punct are loc plecarea înspre cel de-al doilea element de compoziție a lui Barthes, denumit **punctum**, și care are menirea de a „zgudui” studium-ul.

Aici, imaginea în sine, în integralitatea ei, constituie un **punctum**. Mama, una dintre cele mai profunde stări de intimitate, își privește pruncul cu o infinită tandrețe. Imaginea radiază o

energie pe care o transmite și dincolo de suportul fotografic. Aspectul săracăcios al încăperii contrastează puternic cu fericirea și liniștea emanate de poză. Chipul mamei comunică parcă „sunt cel mai bogat om de pe pământ!”.

Așezat în mijlocul patului (adulților), copilul a devenit centrul universului matern. Pe un scutec alb, goliciunea pruncului conotează inocența, puritatea, candoarea.

Pe pat, o pisică neagră. Pisica este un simbol cu semnificații multiple în diverse culturi și timpuri ale lumii, reprezentând atât puterea solară, cât și pe cea a lunii, precum și splendoarea nopții. Pisica poate simboliza întunericul, răul, demonii, hoția și șiretenia, lenea, ipocrizia, dar și independența, libertatea, dorința, intuiția și subconștientul. Un evantai al viitoarelor opțiuni...

Spațiul dintre mamă și prunc este spațiul ocupat de legăturile create dintre ei.

Fotografia beneficiază de un centru major de interes, cel al comunicării mamă-prunc, către care, narativ, converge, pe traseul compozițional, prim-planul camerei. „Privirea” mamei „se adresează” reconfigurând intimitatea. Copilul receptează bucuria mamei. Deși nu are un simț vizual dezvoltat, interacțiunea față-în-față facilitează crearea unei relații solide. Mama va fi recunoscută, iar glasul său va face veșnic parte din cântecul inimii lui. Mama îi vorbește, iar pruncul îi răspunde. (v. urechile ciulite ale animalului de companie). Se configurează aici „matrița” atașamentului: dragostea mamei – prima formă de afectivitate pe care o percepe copilul.

Relația mamă-copil se transformă în „cheia” înțelegerii procesului de umanizare și socializare a copilului.

Fotografia lasă să transpară, dincolo de hârtie, supremația iubirii filiale.

Bibliografie

BARTHES, Roland, 2010, *Camera luminoasă. Însemnări despre fotografie*, Cluj: Editura Idea Design & Print.

MIHĂILESCU, Dan, 1980, *Limbaajul culorilor și al formelor*, București: Editura Științifică și Pedagogică, București.

IMPORTANȚA CELOR ȘAPTE ANI DE ACASĂ!

Prof. inv. primar Maria Georgiana Petre

Expresia „ Cei șapte ani de acasă” este folosită, în general, pentru a descrie conduita unei persoane într-un context anume, însă psihologii spun că educația din primii ani de acasă, de care cei mici au parte în familie, definește în bună măsură viitorul adult.

Dar educația primită în cei 7 de acasă depinde de câțiva factori: relația afectivă dintre copil și părinți, specificul de dezvoltare a copilului, valorile pe care se bazează familia și pe care le transmite copilului.

Încă de la naștere, fiecare etapă din viața copilului își pune amprenta asupra dezvoltării sale afective, motrice și intelectuale. Chiar dacă, aparent, lucrurile decurg „de la sine”, există factori care pot influența această dezvoltare, pe toate palierele sale, iar o parte din acești factori țin strict de mediul familial și de felul în care cei care intră în contact cu copilul se raportează la lumea din jur.

Până la 6 - 7 ani, un copil trebuie să aibă dezvoltate - în principal prin educația primită „acasă”, un anumit grad de autonomie (să se îmbrace singur, să se spele, să fie ordonat), un nivel rezonabil de politețe, învățată din regulile impuse de familie, un limbaj dezvoltat care să-i permită să comunice eficient, un grad de dezvoltare emoțională care să-i dea posibilitatea de a-și controla fricile și emoțiile și capacitatea de relaționare socială.

Educația copilului este o provocare pentru orice părinte. Dacă învățăm să facem o reprezentare clară și complexă a țelului pe care vrem să îl atingem atunci situațiile pot fi mai simplu de abordat. Greșelile nu trebuie să ne descurajeze. Mai devreme sau mai târziu vom ajunge să ne înțelegem copiii și să le acordăm sprijinul necesar. Experiența ne ajută să devenim părinți mai buni și să preluăm exemple din propria educație.

Ca mediu social, familia reprezintă locul în care copilul este îngrijit, educat, educația în familie precedând-o pe cea instituțională. Copilul, în primii ani de viață este dependent de părinți, iar aceștia nu trebuie să fie preocupați doar de latura fizică a îngrijirii lui, ci să aibă în vedere educația psiho-socială, corelând posibilitățile fizice cu cele psihice. Educația în familie pune bazele dezvoltării psihice a copilului, iar educația sa la nivel psihic trebuie să urmărească pas cu pas evoluția fizică, urmărindu-se concomitent educația intelectuală, morală în scopul formării caracterului. Cel mai important rol în evoluția psihică a copilului îl au exemplele pozitive de acasă, deoarece la această vârstă, rolul exemplului este foarte important.

De familie depinde dirijarea judicioasă a maturizării psihice a copilului.

Familia promovează diferite valori care sunt transmise celor mici și pe care, la rândul lor, le vor transmite familiei pe care și-o vor întemeia. Copiii nu au nevoie de părinți ideali; ei își doresc că aceștia să le reflecte dorințele și să le înțeleagă nemulțumirile, să îi ajute când sunt nelămurii și să îi aprecieze atunci când merită. Schimbul reciproc de opinii pune bazele unei legături sincere între părinți și copii și îi ajută să se cunoască mai bine.

Un copil manierat se va descurca mai bine în relațiile sociale și se va simți confortabil în prezența celorlalți decât unul cărui îi lipsesc cei 7 ani de-acasă. Probabil că cea mai bună modalitate de a-l obișnui cu bunele maniere este să fiți voi, părinții, un bun model pentru el. Începe să îl înveți lucrurile simple încă de la vârstă fragedă: să salute, să spună "te rog" și "mulțumesc". Bunele maniere îi modelează comportamentul în societate și îl învață ce înseamnă respectul. Iar copiii respectuoși vor fi tratați cu respect. Așadar, cum îl înveți bunele maniere? A-l învăța bunele maniere este un proces zilnic, care va dura în timp și vei avea ocazii

să îl îndrumi în direcția corectă. Chiar dacă a greșit de câteva ori nu te grăbi să tragi concluzia că este prost-crescut sau că ai uitat ceva foarte important. Este posibil să aibă nevoie doar de una sau două lecții de bune maniere pentru ca problema să se rezolve.

Rolul familiei nu se poate rezuma la asigurarea condițiilor de viață pentru copil, la asigurarea supravegherii acestuia, ci trebuie văzut ca primul factor în educația și instrucția copilului și un continuator al cerințelor impuse de practica educațională instituționalizată.

În concluzie, familia are misiunea de a realiza o dezvoltare armonioasă a tuturor capacităților fizice, mintale și afective ale copilului, trebuie să canalizeze interesul și înclinațiile și să-l ajute să-și formeze, încetul cu încetul, adevărata lui personalitate. Educația, bunele maniere, regulile morale sunt cheia către adaptarea copilului în societate. Un copil manierat se va descurca mult mai bine în relațiile cu cei din jur decât unul cărui îi lipsesc cei 7 ani de acasă.

"Omul devine om numai prin educație. Dar educația, la rândul ei, trebuie să se silească să urmeze mersul simplu al naturii. Toată puterea educației se întemeiază pe potrivirea acțiunii și efectelor ei cu efectele esențiale ale naturii însași. Procedeele educației și ale naturii nu sunt decât unul și același lucru."(Pestalozzi)

DEPENDENȚELE

Psiholog Matei Alexandra
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Atunci când vorbim de dependențe, ne gândim, de obicei, la alcool, tutun, droguri, deși putem fi dependenți, într-o măsură mai mare sau mai mică, de orice aspect al vieții noastre: jocuri de noroc, muncă, mâncare, relații, chiar dragoste.

În literatura de specialitate, este folosit termenul de "adicție" (engl. "addiction"), cu înțelesul de dependență, patimă, înclinație. Adicția (sau dependența) reprezintă o obișnuință devenită inconștientă; un ritual compulsiv care a depășit stadiul de opțiune; un atașament psihologic sau fizic față de un "obiect" care, atunci când este retras provoacă repliere sau intensificarea simptomelor.

Se caracterizează prin prezența mai multor elemente:

- toleranță (creșterea progresivă a nevoii de obiectul adicției pentru a obține același efect);
- perseverarea într-un anumit tip de comportament;
- obsesia (preocuparea);
- un sentiment de pierdere a controlului.

Suntem tentați să credem că orice comportament în exces duce la dependență, însă, aceasta are de-a face, mai degrabă, cu impactul obiectului adicției asupra vieții noastre decât cu cantitatea de obiect (consumată sau trăită). Granița dintre dependențele sănătoase și cele nesănătoase este dată de prezența suferinței psihice. Dependența nesănătoasă are motivații psihologice, iar identificarea lor este necesară pentru a o putea depăși.

Dependențele pot apărea ca urmare a încercării inconștiente de satisfacere a nevoilor neîmplinite în copilărie și prin consolidarea anumitor credințe puternice dobândite în acea perioadă. Căutăm răspunsuri la întrebări precum: “cine sunt eu?”, “cine sunt ceilalți?”, “cum pot obține ceea ce îmi doresc în viață?”. Drama, deși neconștientizată, ne afectează gândirea, emoțiile, alegerile și comportamentele. Miturile, rolurile și restricții autoimpuse în copilărie pentru satisfacerea nevoilor de supraviețuire își au locul în această dramă.

Dependența are influențe puternice asupra multor aspecte ale vieții noastre:

- este rădăcina psihologică a multor afecțiuni, de exemplu, depresia sau afecțiunile psihosomatice; amplifică durata și efectele afecțiunilor fizice și psihice, favorizează invaliditatea;
- crește riscul toxicomaniilor - alcool sau orice formă de drog;
- tinde să se opună libertății sub toate formele sale; induce conformismul și adaptează oamenii la normă;
- tinde să accentueze șomajul, în măsura în care persoanele dependente se bazează mai puțin pe forțele proprii și mai mult pe (supra)protecția societății, a mediului sau a familiei;
- îi împiedică pe copii să își asume autonomia față de părinți și să devină adulți responsabili;
- facilitează apariția geloziei și creează legături de prizonierat între soți, care îndeplinesc prea puțin unul față de celălalt roluri de parteneri cu un teritoriu psihologic propriu.

Adicția este o tentativă de auto-îngrijire, căutare a unei stări de bine și de plăcere și o modalitate de reglare a unor emoții altfel copleșitoare, amenințătoare sau periculoase. Auzim des în tratamentul bulimicilor, alcoolicii sau a celor dependenți de alte droguri: „mă ajută să mă liniștesc”, „îmi aduce confort”, „mă relaxează”, „îmi place să beau”, de unde reiese că ceea ce noi numim „factori de risc” reprezintă, de fapt, efectul unor soluții de coping.

Dependența de alcool și alte droguri, tutun, alimente, ritualuri în jurul hranei, excesul de hrană sau lipsa de hrană, pot deveni mecanisme compensatorii pentru înlocuirea efectului de reglare pe care ar fi putut-o oferi un atașament sigur.

Astfel, soluția adictivă poate găsi un teren fertil. Persoana dependentă a învățat devreme că nevoilor sale nu li se răspunde adecvat și nu mai încearcă să găsească la oameni îngrijire și confort; în schimb, el va căuta alternative pentru a se ajuta, a-și îngriji suferința psihică și de a se auto-regla.

Peste tot în lume, dependența de droguri face victime pe bandă rulantă. Căutarea de senzații noi, curiozitatea, dar și atracția exercitată de un lucru interzis, tentativa disperată de comunicare sau iluzia temporară a unei creșteri a performanțelor intelectuale, toate acestea sunt factori care orientează individul spre consumul de droguri.

Dacă până acum vedeam dependența de droguri ca rezultat al chimicalelor ce acționează asupra creierului, o carte vine azi să aducă o informație nouă, un mod inedit de a ne raporta la acest flagel mondial.

Cu ajutorul unui experiment pe șobolani, un profesor de psihologie din Vancouver a descoperit un lucru fascinant.

Ca să împiedice consumul de droguri, americanii au fost “bombardați” în anii ’80 cu o reclamă care înfățișa un experiment simplu și eficient: un șobolan era lăsat într-o cușcă singur cu două sticle de apă: într-una era apă obișnuită, în cealaltă se găsea apă amestecată cu droguri. Aproape de fiecare dată când experimentul era făcut, șobolanul devenea obsedat de apa cu droguri și se reîntorcea la ea până ce ajungea să se extermine.

Profesorul de psihologie de care aminteam, Bruce Alexander, a observat totuși ceva ciudat cu privire la acest experiment: șobolanul era singur în cușcă. Ce s-ar întâmpla, însă, dacă lucrurile ar sta diferit? Astfel, el a construit un fel de parc cu mingi colorate, tunele și cea mai bună mâncare pe care și-ar dori-o un șobolan. În cadrul parcului, șobolanii au gustat din ambele sticle de apă, dar rezultatul a fost uimitor. Șobolanilor cu o viață bună nu le-a plăcut apa cu droguri și au băut mult mai puțin decât șobolanii izolați. Niciunul dintre ei nu a murit. În timp ce rozătoarele singure au devenit dependente, niciunuia dintre șobolanii din parc nu i s-a întâmplat acest lucru.

În același timp, un experiment uman era în plină desfășurare: Războiul din Vietnam. Revista Time spunea la momentul acela că heroina devenise la fel de obișnuită ca mestecatul gumei și că 20% dintre soldații americani erau deja dependenți. Oamenii erau terorizați de gândul că un număr mare de dependenți urma să se întoarcă acasă după terminarea războiului. De fapt, 95% dintre soldații dependenți de heroină s-au oprit pur și simplu după ce au ajuns

acasă. Doar câțiva au apelat la un program de reabilitare. Soldații nu au mai vrut drogul pentru că au schimbat o cușcă înfiorătoare cu un mediu plăcut.

Ceea ce profesorul Alexander spune este că dependența nu este nici decădere morală determinată de o viață plină de activități hedoniste, dar nici boală care ia naștere într-un creier injectat cu chimicale. Este doar o adaptare. Nu ești tu de vină. De vină e cușca în care te afli.

În cartea **“Chasing the Scream: The First and Last Days of the War on Drugs”**, Johann Hari discută și un alt exemplu, poate mult mai concludent: un experiment care are loc peste tot în jurul nostru. Dacă îți fracturezi șoldul, vei primi probabil diamorfină, termenul medical pentru heroină, iar aceasta are o puritate mult mai mare decât cea găsită pe străzi, la dealeri. Deci dacă teoria veche a adicției este corectă – că drogul o cauzează – atunci este clar ce ar urma să se întâmple: mii de oameni ar pleca din spital și ar încerca să își procure heroina necesară. Dar lucrul acesta nu se întâmplă aproape niciodată, pacienții medicali rămânând neafecțați. **Și asta pentru că, la fel ca șobolanii din parc, ei se întorc acasă la oamenii pe care-i iubesc.** Drogul este același, dar mediul este diferit.

Ființele umane depind de părinți o lungă perioadă de timp, nu doar pentru hrană și siguranță, ci și pentru conexiune emoțională, afecțiune și dragoste. Atunci când există o puternică legătură emoțională și dragoste între copil și părinții săi, numim aceasta „atașament sigur”. Copilul știe că poate apela la părinții săi pentru confort și îngrijire în momente de tristețe, nesiguranță, primejdie, se simte legat emoțional de părinți și, prin urmare, în siguranță. Acest lucru ajută, de asemenea, la reglarea sistemelor lor nervoase și, așa cum au arătat studiile din Minnesota, copiii cu istorii de atașament sigur devin adulți cu un eu puternic, siguri pe ei și autonomi, încrezători în ceilalți, cooperanți și disponibili.

Copilul se duce către părintele său pentru confort și conexiune, în schimb este ignorat, lăsat singur sau, mai rău, este abuzat pentru nevoile sale. Aceste tipuri de reacții vor avea un efect enorm asupra dezvoltării viitorului adult și a capacității sale de a-și regla emoțiile. Cel mai probabil, inițial copilul va protesta (adică va plânge) sau va da un altfel de semnal ce indică distresul. Dacă acest lucru este inefficient, în cele din urmă copilul va înceta să caute îngrijire și confort la părinții săi, în schimb, se va retrage și va începe să găsească alte modalități de auto-reglare.

Creierul nostru, însă, se dezvoltă constant și se schimbă; acest lucru se numește neuroplasticitate. Deși se înțelege că atașamentele timpurii din copilărie sunt necesare pentru o dezvoltare sănătoasă, nu înseamnă neapărat că cineva care a întâmpinat dificultăți în prima parte a vieții sale nu poate relua metodele disfuncționale anterioare de a face față stresului și „repara” tiparele sale relaționale.

De multe ori, refugiul în adicție este aproape unica soluție pe care cineva o poate folosi pentru reglare afectivă, confort și uneori siguranță. Persoanele dependente se pot adresa mai puțin obiectului dependenței lor și mai mult relațiilor umane semnificative, pot învăța și testa noi modalități de a face față stresului și de a avea din nou încredere.

Acest lucru înseamnă că oamenii au nevoie de conexiune umană, că dacă nu putem să ne atașăm de ceilalți, ne vom agăța de orice găsim disponibil (de ex. acul seringii). Un dependent de heroină s-a atașat de heroină pentru că nu s-a putut lega sufletește de un alt om. Deci opusul dependenței nu este cumpătarea, ci conexiunea umană.

Bibliografie:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Teoria_ata%C8%99amentului

<http://color-mind.ro/>

[https://www.ted.com/talks/johann_hari_everything_you_think_you_know_about_addiction_is_w
rong?language=ro](https://www.ted.com/talks/johann_hari_everything_you_think_you_know_about_addiction_is_wrong?language=ro)

Franz Ruppert (2012) *Trauma, atașament, constelații familiale. Psihoterapia traumei*. București: Trei.

Bowlby, J. (2011). *O bază de siguranță. Aplicații clinice ale teoriei atașamentului*. București: Trei.

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MUNTelui – 11 DECEMBRIE 2017

Prof. Viieru Adina

Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol

Adunarea Generală a Națiunilor Unite a declarat **11 decembrie** „**Ziua Internațională a Muntelui**”. Încă din anul 2003, se pune un foarte mare accent pe conștientizarea importanței

munților pentru viață, evidențierea oportunităților și constrângerilor dezvoltării zonelor montane și construirea de alianțe / parteneriate care vor aduce schimbări pozitive pentru populațiile și mediile montane.

Aproape un miliard de oameni locuiesc în zonele montane pe întregul mapamond, iar peste jumătate din populația umană depinde de munți prin apă, hrană și energie curată. Cu toate acestea, munții sunt amenințați de schimbările climatice, de degradarea terenurilor, de exploatare nerațională și de dezastre naturale, cu consecințe potențial profunde și devastatoare atât pentru comunitățile montane, cât și pentru restul lumii.

Munții sunt indicatori timpurii ai schimbărilor climatice și, în condițiile în care climatul global continuă să se încălzească, oamenii de la munte – unii dintre mai săracii din lume – se confruntă cu lupte și mai mari pentru a supraviețui. Temperaturile în continuă creștere conduc la topirea ghețarilor într-un ritm fără precedent, afectând proviziile de apă dulce în aval pentru milioane de oameni.

De ce avem nevoie de munți?

Acest citat de mai jos sigur vă va pune pe gânduri:

„Munții sunt marile catedrale ale pământului: ziduri de stânci, mozaic de flori, coruri de izvoare, altar de zăpadă, boltă de stele”- John Ruskin.

Cine a urcat măcar o dată pe munte sigur a descoperit că muntele are puterea de a ne sensibiliza. Măreția lor ne impresionează, sălbăticiunile ce-i colindă ne trezesc admirația, iar pacea lor ne alină sufletul. Milioane de oameni merg an de an la munte să-și desfete privirile cu tabloul alpin și să se deconecteze. Din timpuri străvechi, munții au stârnit admirația multor civilizații, fiind o adevărată sursă de inspirație.

Însă asupra munților s-au abătut nori negri. Veacuri la rând, sihăstria lor i-a apărut de om și de exploatarea lui. Acum însă munții sunt în pericol. „Unele dintre aceste ultime fortărețe ale sălbăticiunii capitulează în fața agriculturii, a extinderii infrastructurilor și a altor factori ce-și lasă amprenta asupra lor“, se explică într-un recent comunicat de presă al Națiunilor Unite.

Masivele muntoase reprezintă o mare parte din suprafața de uscat a pământului. De aceea, jumătate din populația lumii depinde de resursele lor. În plus, munții nu sunt doar decoruri fermecătoare ale unor peisaje idilice; ei sunt locuința a milioane de oameni. Să vedem, așadar, ce rol îndeplinesc aceste bastioane ale naturii în folosul oamenilor.

Rolul vital al munților:

REZERVOARE DE APĂ.

Munții sunt sursa celor mai mari cursuri de apă, precum și a majorității lacurilor de acumulare ale planetei. Tumultuoasele fluvii Colorado și Rio Grande din America de Nord își adună toată apa din Munții Stâncoși. Aproximativ jumătate din populația lumii locuiește în sudul și estul Asiei, iar majoritatea acestor oameni depind de precipitațiile ce spală imensele lanțuri muntoase din regiunile Himalaya, Karakorum, Pamir și Tibet.

„Munții, aceste castele de apă ale lumii, au un rol esențial în ocrotirea tuturor formelor de viață și a bunăstării oamenilor de pretutindeni“, explică Toepfer. El continuă: „Ceea ce se întâmplă pe cel mai înalt pisc influențează viața din regiunile mai joase, din apele dulci și chiar din cele sărate“.

În multe țări, munții păstrează zăpada ce se așterne iarna peste ei, eliberând-o apoi încetul cu încetul pe parcursul primăverii și al verii sub forma unor firicele de apă. În regiunile aride ale lumii, irigațiile depind adesea de apa ce rezultă din topirea zăpezilor de pe crestele cărunte ale munților. Versanții lor împăduriți absorb apa ploilor asemenea unui burete, lăsând-o apoi să curgă încetișor la vale și să se contopească apoi cu râurile, fără a cauza astfel inundații devastatoare.

HABITATE ALE FLOREI ȘI FAUNEI SĂLBATICE

O vreme, izolarea regiunilor montane, precum și potențialul lor agricol limitat l-au ținut departe pe om. Prin urmare, munții au devenit ultimele refugii ale unor specii de plante și animale care probabil au dispărut deja din zonele mai joase. De pildă, Parcul Național Kinabalu din Malaysia, o regiune muntoasă mai mică decât orașul New York, adăpostește 4 500 de specii de plante, ceea ce reprezintă peste 25% din numărul de specii de plante de pe tot cuprinsul Statelor Unite.

Urșii de bambus, sau panda, din China, condorii din Anzi și leoparzii zăpezilor din Asia centrală depind cu toții de habitatele lor montane, lucru valabil și pentru nenumărate alte specii pe cale de dispariție.

SPAȚII DE RELAXARE ȘI DELECTARE

Când spunem munți, spunem frumusețe a naturii. Cutreierându-i, ochii ți se desfată cu

impresionante cascade ce se prăvălesc pe versanții lor, cu lacuri limpezi, de fapt cu unele dintre cele mai frumoase priveliști din lume. Nu e de mirare că o treime din regiunile ocrotite ale lumii sunt zone montane, care au devenit puncte de atracție pentru turiști. Chiar și cele mai îndepărtate parcuri naționale sunt vizitate anual de milioane de oameni din întreaga lume. Mulți fac înconjurul lumii până la Parcul Național Denali din Alaska pentru a vedea muntele McKinley, cel mai înalt din America de Nord. Alții pătrund în Valea Marelui Rift, fiind cuprinși de uimire la vederea semețiilor munți Kilimanjaro și Meru sau a turmelor de animale sălbatice care sălășluiesc între acești doi coloși africani. Deși turismul necontrolat amenință fragilele ecosisteme, multe comunități montane trag foloase de pe urma mării de turiști.

Dacă toate cele de mai sus v-au stârnit curiozitatea pentru munte vă invit să citiți ce să faceți și mai ales ce să NU faceți într-o drumeție montană:

Ce sa faci:

- să faci rucsacul corespunzător anotimpului, fără să îl încarci cu lucruri inutile;
- să ai neapărat șosete de schimb;
- să pui lucrurile ușoare jos și cele grele la nivelul umerilor;
- să iei alimente echilibrate (nu doar conserve, pâine sau cartofi și nu uita de zahăr sau miere);
- să iei o mică trusă medicală cu aspirină, vitamina C, diclofenac, leucoplast și fașă elastică (asta fiind un minimum de necesitate) ;
- să iei o hartă și o busolă, pentru cazurile când scurtăturile se prelungesc până la pierderea drumului ;
- să te încălți în bocanci cu talpă aderentă ;
- să mergi și să respiri (doar pe nas) în ritm constant ;
- când ajungi la cabană, să bei un ceai cald și să iei o aspirină împotriva febrei musculare.

Ce să nu faci:

- să nu mergi singur pe un traseu necunoscut sau unul dificil;
- să nu urci îmbrăcat prea gros, chiar dacă e răcoare;
- să nu uiți haina de ploaie;
- să nu faci pauze mari deoarece se întrerupe ritmul, se reduce randamentul, ducând la răcirea corpului și permițând acidului lactic să se instaleze în mușchi, producând crampe;

- să nu pleci fără lanternă, eventual să ai și un fluier;
- să nu lași gunoaie pe traseu sau la cabană;
- să nu faci focul în pădure, iar la cabana doar în locuri special amenajate;
- să nu lași mâncarea în cort noaptea, mai ales dacă știi ca e o zona populată de Moș Martinei.

AȘA DA

AȘA NU

Bibliografie:

www.romontana.org

www.azm.gov.ro

www.fao.org

Remedii homeopatice de origine vegetală

Profesor Batrinca Adina, Liceul Regele Carol I, Ostrov

Homeopatia este acea parte a medicinei care utilizează legea similitudinii. Această lege (numită și „ a celor care se aseamănă”) poate fi enunțată astfel: orice substanță care, în doze mari, provoacă anumite simptome la un subiect sănătos și puțin sensibil, poate vindeca aceleași simptome la un subiect bolnav, când este administrată în doze mici.

Fondatorul homeopatiei este germanul Samuel Hahnemann, care a trăit în perioada 1755 – 1843. După ce și-a îngrijit bolnavii vreme de mai mulți ani, a abandonat această activitate, fiind decepționat de mijloacele terapeutice pe care le avea la dispoziție. Acestea (sângerări, clisme, de exemplu), în loc să amelioreze starea pacienților, le agrava simptomele. Pentru a-și putea întreține

familia, Hahnemann a început să desfășoare o muncă de traducător, fapt care i-a fost de mare folos, întrucât, astfel a descoperit o lucrare referitoare la tratamentul cu chinină. Aceasta i-a stimulat intuiția.

Se spunea că administrarea unei doze puternice din această plantă, folosită pentru ameliorarea stărilor febrile din paludism, putea provoca unui subiect sănătos simptome asemănătoare cu afecțiunea. Deci substanța, administrată în doză slabă, vindeca boala pe care o declanșa în doză puternică. Această teorie fusese deja enunțată de marele medic grec al Antichității, Hipocrate, cu peste 2000 de ani în urmă. Meritul însă îi revine lui Hahnemann, care a creat, plecând de la ea, o nouă abordare terapeutică.

Dezvoltarea homeopatiei începând cu secolul al XIX – lea

Noua medicină s-a dezvoltat în numeroase direcții: în Franța, în America de Sud, în Statele Unite, prin doctorul Hering. Tot în Statele Unite doctorul Kent a contribuit și el la dezvoltarea acestei medicini miraculoase, publicând o listă cu medicamente homeopatice, utilizată încă în lumea întreagă.

Experiențele de laborator prin metodele clasice s-au dezvoltat, iar în 1965 medicamentul homeopatic a fost înscris în Codexul farmacopeei franceze, care este lista oficială a medicamentelor. „Materia medica pura” este lucrarea de bază a homeopatiei.

Una dintre caracteristicile cele mai izbitoare ale remediilor homeopatice este extrema lor diversitate în ceea ce privește natura și originea lor: corpi anorganici și corpi organici, substanțele vegetale și substanțele animale, produși de excreție sau de secreție, preparate opoterapice.

Din punct de vedere al naturii și a originilor, remediile homeopatice se pot clasifica în două mari categorii: remedii biologice și remedii chimice propriu-zise. Fiecare dintre aceste două categorii se subdivide în alte grupe mai mici:

a) remedii biologice se pot subdivide în : remedii vegetale, remedii animale, remedii morbide și remedii opoterapice;

b) remediile chimice se pot subdivide în: remedii anorganice și remedii organice

Remedii de origine vegetală

Toate plantele pot fi utilizate în homeopatie; în realitate însă, până în prezent nu s-a folosit decât un număr relativ foarte restrâns al acestora.

Unele dintre ele sunt atât de importante și cu efecte atât de întinse și de multiple, încât fără ele terapeutica homeopatică ar fi incompletă. În acest grup se găsesc numeroși polychrești (= remediile care posedă o sferă de acțiune excepțional de bogată, adică efecte farmacodinamice extrem de numeroase, de întinse și profunde) de origine vegetală.

Altele se arată de asemenea utile, dar au o sferă de acțiune mult mai limitată.

Iată câțiva dintre polychrești vegetali ai arsenalului terapeutic homeopatic:

- 1) *Nux vomica*
- 2) *Lycopodium*
- 3) *Pulsatilla*
- 4) *Thuja*
- 5) *Aconitum*
- 6) *Belladonna*
- 7) *Bryonia*
- 8) *Arnica*

Numeroase alte plante se bucură în homeopatie de o considerație tot atât de remarcabilă: *Anacardium, Arum, Chamomilla, Cimicifuga, Chelidonium, China, Coffea, Crocus, Drosera, Dioscorea, Kalmia, Lycopus, Mezereum, Nux moschata, Onosmodium, Phytolacca, Spigelia, etc.*

De asemenea, foarte apreciate ca remedii de mare succes în terapeutică homeopatică sunt plantele veninoase. Homeopatia utilizează ca remedii reprezentanții din toate clasele lumii vegetale, de la ciuperci, până la plantele superioare.

Iată, de pildă, câțiva reprezentanți din lumea ciupercilor: *Ustilago* (tăciunele porumbului), *Secale* (= *Claviceps purpurea* = cornul de seară), *Agaricus* (= *Amanita muscaria* = ciuperca veninoasă, cu pete roșii), *Amanita phalloides, Bovista, Boletus laricis, etc.*

Pentru tratarea organismelor animale bolnave, pentru combaterea buruienilor sau dăunătorilor animalii se folosesc cu mare eficiență principiile și remediile homeopate. Acestea au un rol important nu numai în viața plantelor dar și în tratarea a numeroase boli la oameni.

GRĂDINIȚELE DIN TECHIRGHIOI

MOTTO: „Grădinița este o lume de miracole și de uimiri a creației scâldate în lumină, ieșind din întuneric, nespuse de nouă, proaspătă și uluitoare. Copilăria se termină atunci când lucrurile încetează să te mai mire!”. Eugen Ionescu

Despre noi

Oferta educațională a grădinițelor se bazează pe noul Curriculum, respectând întocmai particularitățile individuale și de vârstă ale fiecărui copil. Programul educativ este flexibil, fiind astfel conceput încât să corespundă cerințelor dezvoltării fizice și psihice ale personalității copilului. În procesul de educație, punem un accent deosebit pe dezvoltarea gândirii critice, pe formarea de competențe practice, pe latura calitativă a formării (informații, valori, sentimente, atitudini, comportamente), pe feed-back-ul pozitiv, pe măsurarea și aprecierea competențelor. Cultivăm de asemenea la copii, independența, deschiderea spre inovație, emoțiile pozitive, autocontrolul.

Activități cultural-artistice

Grupa mijlocie:

1. **Carnavalul Toamnei**- activitate desfășurată împreună cu părinții și preșcolarii grupei mijlocii;
2. **Toamna**;
3. **Portul popular!**- serbare destinată anotimpului iarna;
4. **Eminescu prin ochi de copil!** – activitate practică
5. **Mamă, te iubesc!** – activitate practică de ziua mamei;
6. **Petrecere Halloween**

Grupa mică:

1. **Petrecere de Halloween**
2. **Fulgi de nea!**- activitate destinată anotimpului iarna;
3. **1 Decembrie** – dans, joc și voie bună
4. **Eminescu prin ochi de copil!** -activitate practică
5. **Mama mea, comoara mea!** – activitate practică de ziua mamei;

Pe data de **5 octombrie**, grădinița a desfășurat activitatea extracurriculară **de Ziua Mondială a Educației**, unde preșcolarii au avut posibilitatea de a vizita biblioteca Orășenească Techirghiol, și au avut parte de prezentări de carte, prin această activitate desfășurată preșcolarii li s-a dezvoltat gustul pentru lectură, pentru frumos, exersarea limbajului și posibilităților de comunicare, prin activități în parteneriat cu biblioteca și cu grădinița.

Concursuri:

1. **Concursul „ Micul Creștin”**, desfășurat în două etape după cum urmează: pe data de 6 decembrie 2017 și pe 30 martie 2018, la nivel de unitate, concurs organizat de, **Prof. Înv. Preșc. Petcu Octavia Georgiana**.
2. **„Concursul internațional de activități integrate TIMTIM-TIMY”**, este organizat de **prof. Înv. Preșc., Petcu Octavia Georgiana** și care se desfășoară în două etape:
 - Prima etapă s-a desfășurat pe data de **8 decembrie 2017**,
 - A doua etapă a concursului este în desfășurare pe data de **11 mai 2018**.

În perioada 21 – 24.11.2017, Grădinița cu Program Prelungit, a luat parte la „*Campania legumelor și fructelor donate*”, desfășurată de către Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Techirghiol, această campanie a avut loc în perioada 21 -24. 11. 2017.

Împărtășania la copii

Potrivit tradițiilor, în Joia Mare, copilasii Grădinitei nr. 2 au mers împreună cu părinții și doamnele educatoare Ghinea Alina Mihaela și Dumitru Ionela la Biserica Sf. Ioan Botezatorul, pentru a primi Sfânta Împărtășanie.

Doamna psiholog , în vizită la grădiniță

De obicei copilul nu poate vorbi despre ceea ce îl framântă, despre suferințele sau nelămuririle lui. De aceea, am apelat la psihologul școlii doamna **Alexandra Matei** și am utilizat metode diversificate pentru a scoate la iveală cauzele conflictului interior și sursa simptomelor sale .

SPECTACOL : CASA DE CULTURĂ

Gongul se aude/De trei ori a bătut
 Acesta e semnalul/Povestea a-nceput
 Să cântăm, să dansăm/Să ne costumăm
 Într-un glas, într-un pas/Scena ne-a atras
 Îți cântăm, îți dansăm/Să te bucurăm

Micii ecologiști

Preșcolarii de la Grădinița cu program normal Pinocchio au învățat să protejeze mediul plantând copaci. Imbinând utilul cu plăcutul, preșcolarii au învățat cântece și poezii, dar au aflat și cât de important este să trăiești într-un mediu curat și sănătos.

Entuziasmul celor mici este imens când încep să facă grădinărie: unii săpau groapa, alții țineau puietul, alții aduceau apa.

Pe lângă munca de grădină, micuții au învățat și câte ceva despre puietii plantați. Această activitate a avut drept scop susținerea pentru o viață cât mai ecologică și de protejare a mediului înconjurător

Din dragoste pentru mama

Prof. înv. preșc. Miu Elena

Intr-o săptămână dedicată celei care ne-a dat viață, preșcolarii de la Grădinița cu program normal “Pinocchio” au pregătit momente deosebite, menite să transmită mesajul lor de dragoste, respect și prețuire.

Preșcolarii grădiniței au întâmpinat primăvara printr-o expoziție de măștișoare și lucrări, precum și cu un program de cântece și poezii, reunite sub titlul: “Din dragoste pentru mama”. Cu emoție în glas, au recitat și cântat în fața publicului numeros, ce i-a răsplătit cu

aplauze și zâmbete calde, dar și cu câte o lacrimă de bucurie ce se putea zări pe chipurile unor mămici.

Preșcolarii grupei mari, coordonați de profesor Miu Elena, au invitat mămicile la joc și la dans. Atât copiii, cât și mămicile s-au simțit foarte bine.

Preșcolarii grupei mari, coordonați de doamna educatoare Lupu Angela, îmbrăcați în costumele tradiționale românești, au pregătit o frumoasă sezătoare.

Atmosfera de sărbătoare a cuprins întreaga grădiniță, iar aniversarea de 8 Martie s-a transformat, pentru cei mici și mari, într-o amintire de neuitat.

Știați că...?

În anul 1647 Crăciunul a fost interzis de către Parlamentul englez și nimeni nu a avut voie să îl sărbătorească?

În anul 1945 un stol de păsări a aterizat pe limba ce indică minutele la Big Ben și a dat ceasul înapoi cu 5 minute?

Orașul Londra nu s-a numit mereu așa? În trecut a fost pe rand numit Londinium, Ludenwic sau Ludenburg.

Se consideră a fi un act de trădare lipirea unui timbru figurand capul reginei cu susul în jos pe un plic?

E ilegal să mori în The Houses of Parliament?

Windsor Castle este cea mai veche reședință regală din lume care este încă folosită de o familie regală?

Anglia a luat parte la cel mai scurt război din istorie când s-a luptat cu Zanzibar în 1896, iar Zanzibar s-a predat după numai 38 de minute?

Prima grădină zoologică publică din lume s-a deschis la Londra în anul 1828?

Aeroportul Heathrow din Londra este cel mai aglomerat aeroport la capitolul zboruri de pasageri internaționale și al treilea din lume ca și trafic total?

Big Ben nu este de fapt turnul ci clopotul din interiorul turnului? Turnul propriu-zis se numește "Elizabethan Tower"(Turnul Elisabeta)?

Există actualmente un sport atât în Londra cât și în Berlin, intitulat Chess Boxing? Jucătorii alternează rundele de șah cu cele de box până când unul dintre ei este declarat câștigător?

Inima Londrei se află în Trafalgar Square, unde este amplasată statuia ecvestră a Regelui Charles I? Toate distanțele din Anglia sunt calculate având-o pe aceasta ca reper.

Condușul pe stanga în Anglia își are originile în trecut pe vremea plimbatului cu atelaj tras de cal? Prin condușul pe stanga se dorea a se evita lovirea trecătorilor de pe drum cu biciul de către vizitii.

Translation Techniques

Profesor Mocanu-Paraschiv Elena

To translate means to understand the meaning of a text and convey it into another language by keeping the meaning unchanged. All over the world translators use direct and indirect translation techniques, among those being the following:

adaptation- replacing the reality specific to a language with its equivalent from another language. It cannot be done using the same words but in a manner that is more easily to grasp for the reader/listener. The source text is adapted based on criteria such as form and content.

extension- greater length is given to the text for reasons of structure and meaning in order to solve ambiguity.

summarizing- the opposite technique of the one above.

lexical borrow-using words from the source text in the target text usually marked in italics, for example *sandwich or blue jeans*.

compensating- translators use this technique whenever they do not find an appropriate alternative. Both extension and summarizing are used according to situation.

linguistic calculation- a mixed technique(direct and indirect) of enriching language, especially at a level of lexic and phraseology, that consists in the imitation of the structure of words and phrases from another language. For example, "übermensch", coined by the German philosopher Friedrich Nietzsche, generated the words "supraom" in Romanian, "surhomme" in French, "suprauomo" in Italian and "superman" in English.

modulation- consists in changing the form with a semantic change, rendering the translation from a different perspective. For instance, if the real translation would be "nu este greu de demonstrat", by dint of modulation that would become: "este ușor de demonstrat".

transposition- the grammar category is changed without changing the message.

equivalence- the meaning of a word from the source language corresponds to that from the target language, the two being exact equivalents.

All the techniques presented above are used simultaneously and repeatedly in translating texts (no matter the source and target languages). They are extremely useful for understanding the mechanisms of the English Language by students as well, every time they are practising on their English translation exercises.